

P. VINCENCIJ KUNSTELJ:

Ave Marija!

Sv. Bonaventura, dika frančiškanskega reda, steber katoliške cerkve, biser znanja in učenosti in pobožnosti, je sedel nekega pomladnega večera v svoji celici zatopljen v sveto premišljevanje. Živo kakor nikdar poprej mu je stalo pred očmi življenje Marijino: pomlad je bila, ko ji je angelj Gospodov prinesel veselo oznanilo, ko jo je zadela največja sreča in čast, da je spočela po sv. Duhu božjega Sinu, pomlad je bila pa tudi, ko jo je zadela največja britkost, ko je stala pod križem svojega umirajočega Sinu in ga potem mrtvega v naročju držala. In tedaj je bila tudi pomlad, ko je sedel Bonaventura v celici zatopljen v skrivnostno življenje Marijino, pomlad lepa in razkošna, kakor je to le v južnih krajih mogoče. Kdor jo je doživel, jo pozna, z besedami pa se ne da popisati. Lep spomin je na izgubljeni raj naših prvih starišev. Naš svetnik, četudi vajen te leto za letom se ponavljajoče lepote, je ves prevzet in nima več obstanka v svoji celici — doli ga vleče na vrt in odtod v kapelo pred altar Matere Božje, ki se mu, obsevana od zlatih večernih žarkov, prijazno smehlja, tako, da se napolni njegova duša s čudovito sladkostjo, najrajši bi bil umrl od prevelike sreče. Solze se mu vdero po licih, jokati mora — močni mož — kakor še nikdar v svojem življenju. In tedaj pristopi ter potegne za vrv in prvikrat se oglasi ter razlega daleč na okoli večerni zvon, prvikrat zazvoni avemarijo.

Jasni glasovi hitijo v daljave,
angelji štejejo svete pozdrave.
Nežno trepeče srcá melodija:
Zdrava, Marija!

Pesem otroška, le plavaj v višave,
Roži najlepši pokloni svoj „ave“,
večno zvoní naj nebá harmonija:
Zdrava, Marija!

P. Evstahij.

Velesovo, Kremser-Schmidt: Oznanjenje Marijino.

»Glej, dekla sem Gospodova...«

V gorko molitev kleči zatopljena,
cvetka najblažja vesoljnih stvari,
Deva izvoljena, čudežna žena,
nanjo veselo zro božje oči.

Sobica tiha v svetlobi zasije,
zāstor se dvigne svečanih nebes,
milost Najvišjega lije in lije,
rajski prikloni devici se knez.

Angelj, ki biva v lepoti in slavi,
Gabriel, radost nebeških duhov,
svojo bodočo kraljico pozdravi,
večno pozdrav nam odmeva njegov.

„Dekla Gospodova!“ Raj izgubljeni
v tebi spet našel človeški je rod.
„Zgôdi po tvoji besedi se meni!“
Čudo največje je storil Gospod.

P. Evstahij.

P. GVIDO RANT :

Tretjerednik in raba jezika.

»Prepašite se in bodite srčni junaki in bodite pripravljeni za jutro, bojevati se zoper te narode, ki so se zbrali zoper nas, da bi pokončali nas in naše svetišče.« (1. Mak. 3, 58).

e besede, ki jih je govoril Juda Makabejec svojim junakom, naj bodo geslo vsakega tretjerednika. Pripravlja naj se in pripravljen mora biti, da brani vedno in povsod svojo vero in svoj red. Zato se pa mora privaditi svoj jezik prav rabiti, ne da bi samega sebe hvalil in oznanjeval svoja dobra dela ter povečeval svoje čednosti, ne da bi raznašal napake drugih in jih širil med ljudmi, temuč naučiti se mora apostolsko govoriti in serafinsko moliti.

1.

Apostolsko govoriti! — Sv. Krizostom je nekoč navdušeno zaklical: „Usta apostolov so bila tromba, ne iz kovine, ampak dragocenejša kot zlato in lepša kot biseri.“¹ Po glasu teh dvanajsternih tromb se je razlegal sv. evangelijski po celem svetu in je našel povsod vesel odmev. Ne samo od Boga izbrani pridigarji, tudi navadni verniki so poklicani, da svojo vero javno priznavajo. Prav pravi v tem oziru sv. Krizostom: „Nič ni Bogu bolj dopadljivo, kakor če živiš tako, da koristiš s svojim življenjem tudi drugim. Bog nam je zato dal dar govorjenja, da ga rabimo sebi v zveličanje in bližnjemu v blagor. Zakaj prejeli smo jezik, ne samo zaradi tega, da bi hvalo peli in molili, temuč da bi tudi druge lepo učili in blagoslovno posvarili.“²

Te besede pa zadevajo posebno tretjerednike; saj vemo, da je bil sv. Frančišek popolnoma apostolski mož, in njegov red je vedno apostolsko deloval. Današnji dan je pa še bolj potrebno, da nastopajo tretjeredniki kot „apostoli“, v kolikor to pristojna kristjanu, ki živi med svetom. Prizadevati si morajo, da si že v letu poskušnje pridobijo apostolsko dušo in apostolsko govorico; le tako bodo zmožni, zavrniti vsakega, ki se iz sv. vere norčuje, podučiti mlačne, praznoverne in maloverne kristjane, obzirno posvariti one, ki so grešili; le tako jim bo mogoče svoj dragi in ljubljeni tretji red neustrašeno braniti, zagovarjati in ga povsod širiti. Blažena skupščina, kjer se tretjeredniki pri poduku novincev, pri mesečnih shodih, vizitacijah in duhovnih vajah vadijo in uče, kako naj jezik prav rabijo!

Ljubi tretjerednik, nikar se ne izgovarjaj: „Mi smo preslabi in premalo spretni za vse to.“ Ko je poklical Bog Mojzesa za svojega preroka in po-

¹ In Ps. 46. n. 5. — ² In Matth. hom. 78. n. 3.

slanca, se je ta izgovarjal s svojim težkim jezikom. Seveda mu vse to ni nič pomagalo. Vsegamogočni mu je kratko in odločno rekel: „Le pojdi, in jaz bom s tvojimi ustmi, in te bom učil, kaj boš govoril“ (2. Mojz. 4, 12).

Bodite tedaj srčni! Kjer vlada božja modrost in kjer gre za sv. vero, tam se odpro tudi mutastim usta, in jeziki otrok postanejo zgovorni (Modr. 10, 21). Kjer in kadar zastopamo stvar božjo, nas Stvarnik ne bo prepustil samim sebi. Seveda bi ne bilo prav, ko bi nastopili viharo in ne o pravem času. Ne, rajši premislimo trikrat kakor dvakrat, kaj naj rečemo in kako. V vseh okoliščinah se pa moramo zanašati na Boga, ki je apostolom izrecno obljubil: „Jaz vam bom dal usta in modrost, kateri se ne bodo mogli ustavljati, ne protiviti vsi vaši nasprotniki.“ (Lk. 21, 15). Ko je odprl sv. Štefan pred velikim zborom svoja usta, so vtihnili vsi njegovi sovražniki (Dj. ap. 6, 10).

Zato proč z vsakim nespametnim strahom pred ljudmi! Sv. Duh imenuje malosrčne preroke, ki se niso upali nastopiti, ko je bil čas: „Mutaste pse, ki ne morejo lajati“ (Iz. 56, 10). Lep poklon! Zato več srčnosti, več srčnosti, več odločnosti! — Sv. mučenec Ignacij spodbuja svojega prijatelja sv. Polikarpa: „Nastopi trdno in močno, močno kakor naklo pod udarci kladiva! Dober in srčen bojevnik mora sicer udarce vzdržati, toda končno zmago le doseže.“¹ Naša sv. vera je in bo zmagala. „Zakaj vse, kar je rojeno iz Boga, premaga svet, in to je zmaga, katera premaga svet, naša vera“ (I. Jan. 5, 4).

Dobra in pametna beseda o pravem času izgovorjena, mnogokrat več doseže, kakor misijonska pridiga. Ne drži tedaj jezika za zobmi, ko je treba govoriti. Zavrni brezbožneža; drugič ne bo več tako drzen. Poskusi tu in tam razdreti grešno znanje, preprečiti nesrečen mešan zakon, nastopi zoper zlorabo zakona, ustavi grdo in nedostojno govorjenje, vnemaj mlačnega, brani dušnega pastirja, ko ga napadajo, izpregovori besedo za tretji red, pospešuj pogosto sv. obhajilo i. t. d. Marsikatero zrnce bo padlo na rodovitna tla in obrodilo stoteren sad! — Pošteni ljudje bodo vedno s teboj držali in podpirali tvoje apostolsko delo.

O poslednji sodbi pravi sv. pismo: „Gospod bo poslal svoje angelle s trobento in velikim glasom, in bodo zbrali njegove izvoljene od čveterih vetrov, od konca do konca neba“ (Mt 24, 31). Tretjeredniki! prizadevajte si, da boste že sedaj s pametnim apostolskim delovanjem in govorjenjem podobni tem angeljem, ki vse plemenite ljudi od vseh strani zbirajo in jih vnemajo ter pridobivajo za dobro.

2.

Prav tako važno, da, še važnejše je drugo: Serafinsko moliti! — V Starem Zakonu so bile za službo božjo predpisane srebrne trobente (4. Mojz. 10, 2). Bolj, kakor glas srebrnih tromb, je všeč Bogu molitev. Zato beremo v nekem pismu rimske duhovščine na sv. Ciprijana lep opomin: „Oni, ki se spreobrnejo, naj tako molijo, da bo donela njih molitev kakor

¹ Ač Polyc. 3. 1.

glas tromb proti nebu." (Ep. 31, 6). In po pravici! Iz lastnega vsakdanjega življenja vsi dobro vemo, kako velikega pomena je za vsakega izmed nas pobožna molitev. Z molitvijo preženemo iz sebe in iz naše okolice vse, kar je slabega in Bogu mrzkega, nevšečnega. Sv. Krizostom prav piše: „Molitev je silno orožje, ako se rabi v pravem duhu . . . Stanovitna molitev premaga nečistost in krivico, trdosrčnost in lehkomišljenost; . . . odstrani mlačnost in lenobo; . . . prepreči grehe in ozdravi napake. — Vadimo se v molitvi: močno orožje je molitev, ako se opravlja s pravo vnemo, ako je prosta vsake ničemernosti in prihaja iz neomadeževane duše. Molitev je s sveta vojske spravila in obsipala z dobrotami propale in nevredne narode. Bog je namreč obljubil: »Vem, kaj morajo prestati in sklonil sem se k njim, da jih rešim.«² Kadar tedaj dobro molimo, je z nami nebo.

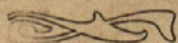
Vsled tega spodbuja sv. apostol Pavel svojega učenca Timoteja: „Uri se v pobožnosti (1. Tim. 4, 7. 8). Zakaj telesno urjenje malo pomaga, pobožnost pa je za vse koristna, in ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja.“ Z večjo vnemo kakor do sedaj se urimo in vadimo pred vsem v serafinski, frančiškanski molitvi! Poskusimo si pridobiti duha molitve sv. Frančiška! O njem zatrjuje sv. Bonaventura: „Sv. Frančišek si je nad vse prizadeval, da bi ostal vedno z Bogom združen; tako prisrčno je molil, da je bilo vse njegovo mišljenje v Boga zatopljeno . . . Ako je hodil ali sedel, bil doma ali iz doma, če je delal ali počival, vedno in povsod je tako zelo mislil na molitev, da je vsak lahko opazil, kako je vsaki trenutek posvetil molitvi vse sile duše in telesa.“ Iskrico te serafinske pobožnosti naj bi si pridobil vsaki ud tretjega reda! Zato naj vsaki skrbi, da bo vestno in natančno opravljal svojo redovno molitev ter si vsak večer izprašal svojo vest, kakor je v Vodilu zapovedano. Prizadeva naj si, da bo visoko cenil in goreče molil sv. križev pot in frančiškanski rožni venec; vzbujal v sebi gorečo pobožnost do božjega Srca Jezusa Kristusa in do brezmadežne Device Marije. Trudi naj se, da bo z otročjim zaupanjem častil sv. Frančiška, lepo obhajal njegove praznike, poln zaupanja klical na pomoč čudodelnika svetega Antona, sv. Paškala, patrona vseh evharističnih družeb, sv. Solana, variha frančiškanskih misijonov! —

Kdor bo na ta način poskušal apostolsko govoriti in serafinsko moliti, se bo veselil dneva, ko bo glas trombe klical k sodbi vesoljni svet; njen glas, ki pretresa človeka, ga ne bo strašil, ampak ga bo vzbudil k srečnemu vstajenju v večno življenje.

¹ Ep. 31, 6. — ² In Hebr. hom. 27. n. 4. 5.

Čeprav imaš mnogo svetnikov za priprošnjike in patrone, vseeno posebno pobožno časti sv. Jožefa, ker veliko doseže pri Bogu!

(Sv. Terezija).

P. BONAVENTURA RESMAN:

Šola trpljenja.

Zbadanje, sramotenje in preganjanje.

e eni vrsti trpljenja malo pozornosti! Ni sicer bogve kako silno, pa tem bolj zoperno; tisto trpljenje imam v mislih, ki ga nam napravljajo svet, neljubeznivi prijatelji, somišljeniki, če smo se jim zamerili, bodisi, da ne gremo čez drn in strn ž njimi, bodisi s svojo vestnostjo ali z odločnostjo v verskih stvareh. Dasi je to trpljenje, kakor rečeno zelo zoperno, mu nikdar ne pripisujmo posebne važnosti, uvrstimo ga med nepomenljiva nemila obiskanja svojega življenja.

S tem seveda nočemo reči, da take zopernosti ne zadenejo v živo človeka; zadenejo in zelo bole, zlasti, če pridejo od ljudi, ki bi morali biti z nami in za nas. „Ko bi me sovražnik žalil, bi prenašal“, toži psalmist, „ali, da me žališ ti, ki si z menoj ene misli, moj znanec!“ (Ps. 54, 13). Take rane hujše skele, piše H. Suzo, nego katerekoli druge — dokler se ne privadiš, dostavlja.

Tudi škodovati morejo taki napadi, posebno, ako se razširijo med svet potom časopisja, te najnovejše, najmogočnije vevlasti. Pravi učenec Kristusov se ravna v te vrste težavah po zgledu Gospoda: molči, ne razburja se, ne odgovarja, razen, kadar je le-to neogibno potrebno.

Čim običajniši so postali napadi po časnikih v razdivjanih novejših časih, tem manj pomenjajo. Trezen človek malo dá na to, ako kriči časopisje nad kakim dostojnim človekom. Da bi tvorilo to, kar piše o tem ali onem kak časopis, javno mnenje, tega že najpriprostejši človek ne verjame več. Znana stvar je, da so napadi po časopisih uprizorjeni po enem ali dveh, treh, včasih malo prida, ali vsaj nerazsodnih ljudeh, za katerimi potem drugi brez treznega prevdarka naprej kričijo. Večkrat je tak napad izrodek slabe vesti. V tem slučaju namerja dotični napadenega tako razdražiti, da bi prijel tudi on za orožje, ga rabil v samoobrambo, pa pri tem prekoračil mero dovoljenega. Če se to zgodi, potem seveda ni napadeni več brez krivde, in napadavec misli: sedaj je pravica na moji strani. Tako je spoznal po spričevanju sv. pisma Nehemija nakano svojih nasprotnikov, ki so namerjali preplašiti ga in od strahu zmedenega privedi do tega, da bi storil kaj grešnegà, da bi mu mogli potem hudo očitati. Nič takih klevetnikov ne grize bolj nego, če jim nihče ne gre na limanice, ako jih napadeni pusti na miru — v njih krivici in gre mirno dalje.

Nič novega ni pod solncem, vse je že bilo v prejšnjih časih, kar mi doživljamo. Vzemi psalter v roke, beri psalmistovo popisovanje, kako so njegovi nasprotniki ž njim ravnali, priznati boš moral, da se toisto dogaja tudi dandanašnji in to prav na način, kakor v onih starih časih. Najprej

nabere nasprotnik — tako opisuje psalmist — v svojem srcu zalogo jeze in sovraštva; potem gre med ljudi in poveri svojemu jeziku glavno ulogo; posledica je: pomenljivo namigovanje in skrivnostno šepetanje — sledi glasno obravnavanje in prerekanje in končno besen napad, pri katerem marsikdo dvigne svojo peto zoper tistega, čigar kruh je jedel. (Ps. 40, 7—10). Potem pa brez usmiljenja po nasprotniku, če le mogoče, do popolnega uničenja — prav kakor dandanašnji.

Pri vsem tem mirno kri ohraniti ni človeku lahko, toda edino modro. Kjer frčijo le puščice dečkov, (ps. 63, 8.) ne kaže potegniti iz nožnice svoj dobri meč, boljše je posnemati skušenega psalmista, ki govori: Gluhemu sem enak in ne slišim, kakor mutec sem, ki ne odpre svojih ust, postal sem kakor mož, ki nima ugovora v svojih ustih. (Ps. 37, 14.) S takim človekom ne znajo prepirljivci nič pravega začeti, odstranijo se potuhnjeno, kakor se bere v Jobovi knjigi, da je zginil naenkrat brez sledu celo satan.

Žalostna resnica je pač, ki jo je izrazil znameniti učenjak Hilty z besedami: enkrat v življenju mora biti štet med hudobneže vsak pravi mož. Ne bi bilo dobro znamenje, ko bi ga pustili ljudje popolnoma na miru, tudi koristno ne, pomehkužilo bi ga. Raznovrstno zbadanje, sramotenje, preganjanje utrdi dušo kakor mrzla kopel telo, vzgoji značajne, samostojne ljudi, ki se ne menijo prida za to, kar se o njih govori, privede jih do prave prostosti, zagreni jim vso človeško hvalo.

Ne jemati si vse te in podobne zopernosti k srcu je modrost; še večja modrost je, takoj jih izkoristiti v svoj lastni prid pred vsem z resnim prevdarjanjem: „ali ni več ali manj krivde tudi na naši strani“?! Ako ostane po resnem prevdanku naša vest mirna, velja tudi za nas izrek sv. Gregorija: če imaš za svoje dejanje in nehanje v nebesih in v svojem srcu svedoka, ki priča za te, potem pusti nespametnike zunaj, naj govore, kar jim drago. Če naletimo pri prevdarjanju na lastno krivdo, potem seveda bi morali pravzaprav še hvaležni biti svojim klevetnikom.

Namen nasprotnikov je, da bi nas ponižali. Kdor pa sam sebe ponižuje, prepreči nameu svojih nasprotnikov. David je tako ravnal: Ko so mi bili nadležni, sem se v ostro oblačilo oblekel, ponižal sem s postom svojo dušo in moja molitev se je vračala v moje prsi. (Ps. 34, 13). Pobožni Tauler daje modri svet: podaj se v svojo notranjost in ponižaj sam sebe bolj, kakor bi te mogel najhujši nasprotnik ponižati. — Zlati nauk; tako ostane človek v časti pred Bogom in pride prav gotovo prej ali slej tudi pred ljudmi do časti; zakaj že možato zadržanje v hudi poskušnji pridobi človeku pripoznanje in spoštovanje.

Ne ozirajmo se toliko na slabe namene nasprotnikov, imejmo pred očmi bolj namen božji, ki le-to pripušča. Pod sovraštvom hudobnih Judov se je nekdam skrivala ljubezen večnega Očeta. Gospod je gledal na to, ne na ono. Ker je vse naše trpljenje v načrtu ljubezni božje, zasluži pravzaprav vse trpljenje dobrohoten sprejem od naše strani, posebno huda poskušnja, če po krivici z nami postopajo, ako nas krivično obsojajo — tako se je godilo tudi Gospodu, ko je umrl na zemlji.

Pripoveduje se o puščavniku, da je vsakega obiskal in mu darilo poklonil, ki je o njem kaj hudega govoril. Sv. Frančišek Saleški je dejal človeku, ki kar nič ni prikrival svoje mržnje do svetnika: „če me tudi vi ne ljubite, me to ne ovira, da vas ne bi jaz iz srca ljubil; če mi tudi eno oko iztaknete, z drugim vas bom vendarle prijazno pogledal.“ — Besede so pač besede, uči pobožni in modri Tomaž Kempčan, kremenitemu značaju ne pridejo do živega, otrese se jih; kdor si jih jemlje k srcu, kaže, da je še daleč, daleč od popolnosti, da je še zelo navezan na svet, na ljudsko mnenje; komer je merodajna beseda Boga, le-ta se ne zmeni tudi za tisoče besedi sveta. —

P. ALFONZ FURLAN:

O mesečnem priprošnjiku ali patronu.

Sv. Janez Jožef Kriški, spoznavavec 1. reda.

Zgled spokornega življenja.

Na otoku Iskiji blizu mesta Napolja na Laškem je bil rojen sveti Janez Jožef. Njegovi stariši so bili plemeniti in pobožni, ki so ga v božjem strahu vzgojili. Že kot deček se je ogibal lehkomišljenih tovarišev; ljubil je samoto, pridno se učil in rad prebiral pobožne knjige. Pred Marijinimi prazniki se je postil ob kruhu in vodi. V sebi je čutil poklic, da bi šel v kak samostan. Da se ne bi prenaglil, se je posvetoval s svojim spovednikom in Boga prosil razsvitljenja. Šestnajst let star je stopil v frančiškanski red. V samostanu je posnemal svetega Petra Alkantarskega, zlasti v pokori, ponižnosti in uboštvu. Iz pokorščine je prejel zakrament sv. mašniškega posvečenja. Vestno je opravljal službo učitelja novincev, potem samostanskega predstojnika. Naposled je postal provincijal ter se odlikoval v apostolski gorečnosti. Hodil je bos in vedno peš. Rad je premišljeval Kristusovo trpljenje; prisrčno je častil presveto Rešnje Telo in Mater božjo. Ko ni mogel več pridigovati in spovedovati, je v svoji bolezni in veliki starosti molil za sveto cerkev in njene velike zadeve, za spreobrnjenje grešnikov in za samostanske dobrotnike. Umrli je 80 let star 5. marca 1734. Zaradi mnogih čudežev ga je čez 50 let po njegovi smrti papež Pij VI. med blažene prištel, papež Gregor XVI. pa med svetnike leta 1839. in popolni odpustek podelil frančiškanskim cerkvam za vse verne.

Sveti Janez Jožef se je zelo varoval greha in ostro pokoro delal na zemlji. Postil se je že od otroških let; več nego 20 let ni poskusil kuhane

hrane. Ako bi, ti predragi bravec, le videl njegovo spokorno obleko, bi se že ustrašil! — Spanje si je prikrajševal in bičal se do krvi. Zelo je pokoril svoje telo in dasiravno mu ni privoščil ne hrane ne počitka, je vseeno učakal visoko starost 80 let. Glej! pokora, pametna, ne krajša življenje, temuč ga daljša. Kako si posnemal do zdaj svetega Janeza Jožefa, ki si je prideval ime Kriški ali od Križa?! Kako si zatajeval svoje telo?! Ali ne z mehko posteljo, obleko in slaščicami. Cerkev pravi: danes je post, tvoje telo pa odgovarja, da se ne moreš postiti in ti mu verjameš. Sedanja vojska te uči, da lahko živiš brez mesa, brez opojnih pijač, brez slaščic, tobaka in drugih nepotrebnih reči. Če si morajo vojaki v sedanji vojski mariskaj tudi potrebnega pritrpati v jarkih, zakaj si ne bi ti — doma pod streho in na suhem — odrekel takih reči, ki škodijo duši in telesu. V tem življenju delaj pokoro, primerno tvojim grehom in z dovoljenjem svojega spovednika! Ako ne moreš ali tudi ne smeš posnemati svetega Janeza Jožefa v izredno ostri pokori, odtrgavaj počutnosti in mehkužnosti majhne reči in jih dajaj siromašnim in ubogim, zlasti sirotam udovam, ki so brez pomoči in zapuščene. Tako želi tudi sveta cerkev, ko nalaga vernim post v štiridesetdanskem postnem času.

P. NIKODEM:

P. Bernavulin Alakar

Papež Benedikt XV.

Uvod.

er nam podaja zgodovina le malo primerov, da bi velik vladar dobil enakega naslednika, moramo pripisovati le posebni previdnosti božji, da so zavzemale od smrti Gregorija XVI. papeški prestol samo odlične osebnosti. Ni li bil tak izreden mož Pij IX., ki je v zelo viharinih časih umel ladjo cerkve tako spretno in varno voditi, da nele ni nobene škode trpela, mariveč da je bil prav pod njim položen trden temelj katoliškemu prepovedu, ki smo ga doživeli v drugi polovici devetnajstega stoletja. Leona XIII. pa sploh prištevajo največjim papežem vseh časov. Piju X. marsikdo ne bi prisodil tega naslova, vendar pa je Pij X. vtisnil svoji dobi svoj pečat in vrh tega podal še smeri, ki bodo še tisočletja napolnjevale katoliško cerkev z njegovim duhom. Bil je pravi dušni pastir in prav zato se je zgodilo, da je posegel tako globoko v vse razmere do skrajnih mej katoliškega sveta. Leon XIII. in Pij X. sta se prelepo dopolnjevala. Prvi, socialni papež, je skrbel, lahko rečemo, vernim za zemeljski kruh, poslednji za nebeški. Ako se je Leon XIII. trudil, da bi prenovil človeško družbo, je hotel Pij X. predvsem doseči prenovljenje posameznega človeka.

Glede državniških zmožnosti sta se pa Leon XIII. in Pij X. močno razločevala, kar se je tudi zelo čutilo.

Leon XIII. je bil skoz in skoz moder diplomat, ki se je ž njim, kakor so se tuji diplomati hvalili, dalo z lehkoto govoriti, in njegova žilavost mu je obrodila mnogo sadu tudi tam, kjer ga je bilo komaj kaj pričakovati. Cerkvene države sicer ni mogel nazaj priboriti, ali skrbel je zato, da Vatikan kljub tej zgubi ni nič trpel na svoji veljavi in vplivu, tako da se sme trditi, da od časov velikih srednjeveških papežev nikoli noben papež ni bil politično tako mogočen kakor Leon XIII. in da je kralje ter cesarje vleкло na obisk v Vatikan.

O Piju X. kot politiku pa moramo to le reči: Kot škof je bil spravljen in imel takt, bil je bistroviden v presojevanju in imel srečno roko v reševanju kočljivih položajev. Naj te besede z zgledi potrdimo.

Dne 15. junija 1893 ga je Leon XIII. imenoval za patrijarha v Benetkah. Vendar vlada ga ni hotela pripoznati in mu je odrekla „Eksekvatur“ in plačo, ker si je sama lastila pravico imenovanja. V zelo spretno sestavljenem in taktne pisanju je naznanil nato novi patrijarh nastop škofije beneškemu županu: „Kot patrijarh — piše — se nadejam pri zastopstvu tega slavnega mesta najti tisto podporo, ki mi ne bo obteževala, ampak lajšala izvrševanje moje službe. In ne le, da se nadejam, mariveč prav svest sem si tega; zakaj, naj bi bilo polje obojega delovanja še tako različno, obračati ima vendar eden kakor drugi svojo skrb v isti cilj: v blagor meščanov. Tudi ne more nastati resno nasprotje med obema oblastima, ker je začetnik vere in družbe eden in isti.“ Župan je nato vljudno pisanje poslal kardinalu pozdrav in zatrdilo, da je spor tudi po njegovih mislih izključen, „zlasti pri prijazni zmernosti v obsebnem občevanju“, ki jo je kardinal pokazal v pismu, in da si obeta on kot župan od te zmernosti kardinalove lepše soglasje nego iz pogodb in kompromisov. — Te nade so se dopolnile pozneje. Kardinalu pa je 24. novembra 1894 priredilo mesto sijajen sprejem in vlada ga je molče priznala. — Ko je kralj Humbert I. l. 1895 obiskal Benetke, je patrijarh vprašal v Vatikanu, če bi ga smel pozdraviti. Leon XIII. mu je v tem pustil prostost. Patrijarh je šel h kralju in mu odkrito povedal o sitnostih, ki so nastale za obe strani, ker ni bilo državnega potrdila. Kralj je bil vesel obiska in pozneje ni mogel prehvaliti patrijarha. — Spravljivega in prikupnega se je patrijarh kazal tudi pozneje do države in kraljeve hiše. V mestni občini se je pa trudil, da bi prišla cerkev do vpliva. Dosegel je sporazum med krščansko mislečimi meščani in zmernimi liberalci; in ta konservativna stranka je potem res dobila vodstvo. Zdaj je mogel misliti na to, da bi vpeljal verski poduk v šole, in ga je tudi vpeljal, vkljub temu, da so se liberalci in socialisti jezili nad „spletkarskim kmetom“.

Lehko si zdaj razlagamo, kako je mogel pisati neki vladni list („Tribuna“) ob priliki izvolitve beneškega patrijarha za papeža: „Pij X. je politik prve vrste, ki je umel čudovito utrditi klerikalno stranko v Benetkah in ž njo obvladati mestno starejšinstvo, javno življenje in celo življenje.“

Kaj in kako pa je sodil Pij X. sam? On sam je pri neki priliki, pokazavši na križ, rekel: „To je moja politika. Diplomatične zmožnosti moje so zelo pičle.“ In res papež (pa tudi prvi njegov svetovavec) je bil novinec v veliki politiki. Duša diplomatičnega dela je bil Kjeza (della Chiesa), mož iz šole Leona XIII. in Rampolove. Dokler je ta ostal na svojem mestu, se tuji diplomati niso imeli pritoževati. Pozneje so nekateri diplomatje rekli, da jim ni mogoče uspešno delati; češ, da je papežev državni tajnik nekako preveč skrit in skrivnosten; ali namenoma ali po naravi, se ne ve. Neki diplomat je rekel: „Leon XIII. je bil papež cesarjev, kraljev, škofov, dvorov... Pij X. je papež ubogih in župnikov.“ Neki drugi je pripomnil glede spremembe: „Sledil je salonskemu papežu (hotel je reči Leonu XIII.) zakristan; ali duhovnik spada bolj v zakristijo kakor pa v salon.“

Pij X. je umrl potrtega srca (20. avgusta 1914), ko je videl, da ne more svetovne vojske preprečiti. Ž njim je katoliška cerkev zgubila dobrega in velikega moža, ki si bi pa v velikanskih zahtevah vojne pri svojih, kakor je sam rekel, pičlih diplomatičnih zmožnostih pogosto ne vedel pomagati. To je gotovo, da bi bil ostal ves čas „nevtralen“, odločno nepristranski v najlepšem pomenu besede; ali v številnih drugih vprašanjih, ki jih obvlada le izšolan diplomat, bi se bil lahko zapletel, da bi ga napak umevali. Vsega tega je sveti starček zdaj, ko ga je Bog poklical k sebi, rešen. Ni pa slučaj, da mu je bil za naslednika izvoljen bolonjski nadškof kardinal Kjeza. Lehko trdimo, da si je sama previdnost božja izbrala pravega moža.

Kako je bil pač svet prevzet prvih bojnih dogodkov! Komaj se je zmenil za smrt Pija X., in prav tako si ni vzel časa, da bi se bil več ko neogibno potrebno spomnil po časnikih izvolitve novega papeža.

Ali glej! Nekaj dni zatem se je že stvar presukala. Vzemi katerikoli večji časnik v roke in spoznal boš iz stalne rubrike „Vatikan in vojska“, da je novi papež znal v kratkem času svet prisiliti, da ga mora vpoštevati. Z občutljivostjo gledajo sedaj na vedenje svete stolice razne države. Vsaka hoče na njo vplivati v svojo korist. Narodi, ki so bili, zdavna ali sploh vselej, ločeni od svete stolice (Turki, Srbi, Angleži) in celo taki, ki so se odvrnili od Rima še le pred kratkim (Francozi!) so zaželeli po ustanovitvi poslaniškega mesta v Vatikanu. Vsak ve, da tu ne gre za versko izpreobrnitev: poklon in priznanje ne tolikanj Benediktu XV. ko papežu, ampak ko diplomatu. Breme, ki je naloženo na rame Benediktove, je skoraj neznosno. In ko bo vojska končana, bo nemara še težje! — — —

Benedikt XV., namestnik Kristusov na zemlji, ti pravi duhovni oče vseh narodov in poglavarjev, naša verna srca bijejo za te! — Katoliški Slovenci bi se ti radi poklonili v večnem Rimu, toda vsled vojske romanje ni možno; zato pa obišči ti, najvišji pastir, sam — po popisu — svoje ovčice; ovčice naj spoznajo življenje ljubečega očeta, da ga bodo mogle častiti ne le ko namestnika Kristusovega, ampak spoštovati tudi zavoljo čednostne, plemenite, odlične osebe same.

Pot v nebesa.

Premišljevanja o večnih resnicah in o trpljenju Jezusa Kristusa.

Spisal sv. Leonard Portomavriški, poslovenil P. Alfonz Furlan.

Četrto premišljevanje.

O smrti.

remišluj, da bo prišel konec tega življenja; izrečena bo sodba: umreti moraš! — Smrt pobira brez vsakega razločka: mlade in stare! Ne domnevaj si, da boš dolgo živel in da je smrt še daleč! Zakaj slednja še tako majhna reč ti more vsako uro vzeti življenje: kolikor potnih luknjic je v tvojem telesu, toliko je vrat, skozi katera more priti smrt in ti življenje vzeti. Mladini je smrt za petami, stari jo pa imajo pred očmi. Smrt bo prišla in te napadla, kadar boš najmanj mislil nanjo. Morebiti bo nitka tvojega življenja nepričakovano pretrgana. Prišel bo čas, ko bo za-te poslednja noč, novega dneva pa ne bo več; ali pa boš dočakal dan, noči pa ne boš doživel. Smrt bo prišla kakor tat, nepričakovano in skrito, pravi Jezus Kristus. Tvoj dobrotljivi Gospod ti je naznanil tega življenja „tata“ o pravem času, ker ljubi tvoje zveličanje in te želi najti pripravljenega: naj ti bo naznanilo in ta opomin v korist — pripravljal se, da boš mogel srečno umreti! — Predari tedaj in reci sam sebi: Umreti moram! Ne vem pa, kdaj... Umreti moram! Ne vem pa, kako... Smrt je gotova; strašna je smrt... O moj Bog, smrt mi je blizu, in jaz ne mislim na to!

2. Premišluj, kako boš ležal v smrtni uri. Mašnik bo priporočal tvojo dušo. Poleg tebe se bodo jokali tvoji sorodniki. Pri glavi boš imel sveto razpelo; pri nogah bo gorela sveča. Vsaki trenotek boš pričakoval: zdajci bom stopil — v večnost. Glava ti bo takrat omahovala, oči ti bodo postajale steklene, jezik bo ves posušen, vrat stisnjen, v prsih te bo tiščalo, kri bo zastajala, meso vpadalo, strah ti bo mučil srce. Takrat se boš moral posloviti od vseh stvari in vse zapustiti: duša se bo morala ločiti od telesa, ki si ga tako ljubil. Ti boš siromak; v platneno obleko oblečenega te bodo spustili v grob, da boš v njem segnil. Črvi bodo tukaj tvoji tovariši; tvoja postelja bo trohnoba in druge obleke ne boš imel nego gnilobo, kosti, črepinjo in — mrčese. Vsi bodo pozabili na tebe! — Odpri grob in poglej, kaj je v njem ostalo od tistega-le bogatina, od onega skopuha, od tiste ničemerne posvetne ženske! Tako se končava časno življenje! — V smrtni uri se bo dvignil ves pekel zoper tebe; porabil bo vsako zvijačo, da bi te pripravil do obupa. Videl boš ob ločitvi hudobne duhove, ki bodo obdajali tvojo posteljo: predstavljali ti bodo vse grehe, ki si jih delal od svoje mladosti... Hudi duh te zdaj zapeljuje v greh s tem, da ti ga prikriva in zmanjšuje dolg in krivdo. Zdaj ti šepeta, da tista ničemernost, ono počutno razveseljivanje, jeza in skrivno sovraštvo ni nikaka velika reč, da pri tistem

nevarnem občevanju nimaš slabega namena — na smrtno uro ti bo pa odkril velikost tvojega greha. Pri luči večnosti, kamer moraš iti, boš spoznal, kako veliko zlo je, ako si Boga žalil, pri spovedi pa zamolčaval grehe iz napačne sramežljivosti! —

3. Premišljuj, kako strašen je trenotek smrti, ki je od njega odvisna vsa večnost. Bolnik leži in že umira, bliža se — dvojni večnosti, vsa osoda zavisi od zadnjega vzdihljaja: duša bo v enem trenutku ali zveličana ali pogubljena! — Kako strašen je ta poslednji trenotek časa, ta zadnji vzdihljaj, ta trenotek, od katerega je odvisna večnost! Večnost blažene slave ali pa bridkostnega zavrženja; večnost veselja ali trpljenja; večnost življenja ali smrti; večnost v nebesih ali pa v pekl. O večnost —! Oj jaz nesrečnež — tako bo vzdihoval takrat umirajoči — čez malo trenutkov bom moral stopiti pred Boga! Kdo ve, če sem popravil ono dano pohujšanje, — povrnil bližnjemu vzeto čast in ptuje blago?! Kdo ve, če sem iz srca odpustil sovražniku?! Kdo ve, ali so bile moje spovedi dobre?! Kdo ve, ali mi je Bog odpustil moje grehe?! — Takrat boš stokrat preklel dan, ko si grešil; preklinjal boš ostudne naslade, katere si užival, pa bo prepozno . . . O Gospod, po zasluženju Jezusa Kristusa se me usmili in ne daj, da bi umrl v stanu smrtnega greha! —

Sad tega premišljevanja. Ako hočeš srečno umreti, moraš tudi sveto živeti. Vsaj zdaj prični Boga ljubiti; časti trpljenje Jezusovo; ljubi Marijo in neprenehoma prosi za milost srečne smrti! Pogosto ponavljaj te-le vzdihljaje: O trenotek, od katerega je odvisna moja večnost! O trenotek, ki boš prišel tako kmalu! Ah, trenotek, ko mi boš minul, se mi ne povrneš nikoli več! — Kadar pojdeš spat, misli si: zdaj grem — umret! vlezi se tako kakor ležijo mrlič na mrtvaškem odru. Stegni roke in noge ter reci sam sebi: Kdo ve, če ne bom to noč že v večnosti?! Lehko se zgodi tudi meni kakor se je zgodilo že toliko drugim! O moj Bog, podeli mi razsvitljenje! —

Peto premišljevanje.

O sodbi.

1. Premišljuj: Kakor hitro se loči duša od telesa, jo peljejo angelji pred sodnji stol božji, da bo sojena. Sodnik je vsemogočni Bog, ki si ga ti tolikanj jezil in žalil. Njegove oči žare kakor ogenj, v njegovih rokah so strele, njegov obraz gori v sveti jezi. Samo ta pogled te more spremeniti v prah in pepel. Tožniki so hudobni duhovi. Prične se preiskava zastran tvojih grehov. Obsodba ostane nespremenljiva, kaznen bo — pekel. Tu ni tovarišev, ne prijateljev, sorodnikov, ne prosivcev, tu nihče ne izgovori besedice za-te. Tudi časa usmiljenja ni več, zakaj tega je konec. Sam moraš z Bogom doognati to zadevo. Takrat boš spoznal gnjusobo in neizmerno število svojih grehov: ne boš se mogel opravičiti kakor se opravičuješ zdaj, tudi božje-ropno, pri sv. spovedi. Od tistega časa, ko si začel pamet rabiti, pa do zadnjega trenutka svojega življenja boš moral dajati odgovor o svojih grehih,

ki si jih storil v mislih, željah, besedah, dejanju in s tem, da si opuščal dobra dela. Preiskovano bo, kako pohujšanje si dajal, kakšne grehe so drugi delali zaradi tebe, dà, še celo to bo preiskovano, koliko praznih besed si izgovoril. Odgovarjati boš moral zastran vsakega trenutka svojega življenja, ki ga nisi porabil za svoj večni namen. Dajati boš moral strog, natančen odgovor o dobrem, kar bi bil mogel storiti, pa nisi izvršil, odgovor od vseh božjih navdihov, po katerih se nisi ravnal, od vsega razsvitljenja božjega, ki ga nisi porabil v korist in naposled od vsega dobrega, kar si pomanjkljivo in slabo opravljal. „Daj odgovor“. . . (Luk. 16, 2). — O kako natančno bo vse preiskano, kako ostro in pravično vse kaznovano! — Ah, jaz nesrečnež, kaj bo z menoj?! O Gospod odpusti mi! Ena sama kapljica tvoje Krvi more izbrisati vse moje grehe. Preljubeznjivi Zveličar moj, ti me boš enkrat sodil! Zdaj si mi pa še dobrotni Oče, zdaj je še čas usmiljenja: razsvetli me, spreobrne me, podeli mi zveličanje po svojem neškončnem usmiljenju! —

2. Premišljuj, da je božja pravičnost razen posebne sodbe določila še drugi strašni dan, ko bodo sojena vsa ljudstva. To se bo godilo v Jozafatovi dolini, ko bodo ob koncu sveta vstali mrtvi iz grobov: duše se bodo zopet združile s svojimi telesi in po svojih delih prejele plačilo ali kazen. Ako boš pogubljen, pomisli! — boš prejel svoje telo, pa ostudno in smrdeče, ki bo na veke ječa tvoje nesrečne duše. Pri tem žalostnem združenju bo duša preklinjala telo, telo pa dušo. Zdaj, v tem življenju, se duša in telo razumeta in skupaj iščeta nasladnosti; po smrti pa poslednji dan, če bo duša vsled nespokornosti zavržena, bosta siloma združena, da se bosta mučila, neprenehoma preklinjala, eden drugega zbadala kakor s trnjem in se večno trpinčila. — Nasprotno pa, če boš zveličan, bo to-le tvoje telo vstalo, pa vse lepo, nezmožno, da bi še trpelo, neumrljivo, v Kristusovi starosti. Poveljučana duša se bo veselila z dragim ji telesom, s tisočerm veselijem se bosta pozdravljala: in tako boš vreden večnega življenja. — Glej v duhu: igra tega sveta je končana! V nebesih bodo pravični, v peklu pa grešniki. O, kako nespameten je, kdor neredno ljubi svet in zaradi nizkotne nasladnosti pogubi dušo, telo, zgubi nebesa in Boga! —

3. Premišljuj večno rabsodbo! Kristus sodnik se bo obrnil k pogubljenim in jim poreče: Z vami je tedaj končano, hudobni grešniki, vi ste zgubljeni! Molčal sem, dajal sem vam dovolj časa za pokoro, bil sem prizanesljiv do vas. Ali ste morebiti mislili, da sem tak kakor vi, mislili, da ne sovražim greha ali pa da ga ne morem kaznovati?! Vaša ura in moč teme je končana: zdaj je prišla moja ura, ura resnice in pravice, ura jeze in maščevanja, ura, v kateri bom z vašo kaznijo zopet nadomestil svojo čast, ki ste mi jo vzeli z grehi. Dobro tedaj, hudobni grešniki: ljubili ste preklestvo — in to naj pride nad vas! Prekleti bodite od mojega nebeškega Očeta, ki vas je vstvaril, prekleti od moje Krvi, ki je tekla za vas, prekleti bodite od sv. Duha, ki vas je razsvitljeval, pa ste se mu upirali. Prekleti bodite od moje božje Matere, od vseh mojih angeljev in svetnikov, kojih priprošnje ste zlorabili. Prekleti bodite na duši in telesu, na čutilih in močeh,

prekleti v času, prekleti v večnosti. Poberite se iz mojega kraljestva, proč od moje blaženosti in nebes. Oropani vsega dobrega in obloženi z vsem trpljenjem, pojdite v večni ogenj. „Poberite se spred mene, prekleti, v večni ogenj . . .“ (Mat. 25, 41). Proč, v pekel! — Nato se bo obrnil Jezus k izvoljenim in jim poreče prav ljubeznivo: Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, pridite in posedite nebeško kraljestvo, ki je za vas pripravljeno. Pridite, pa ne več, da bi nosili križ za menoj, temuč da boste z menoj venčani s krono blaženstva. Pridite in ko dediči sprejmite v posest moje bogastvo; z menoj se udeležujte moje slave in ko ljubljene otroci uživajte usmiljenje moje! Pridite iz pregnanstva v domovino, pridite iz žalosti v veselje; pridite iz joka v smeh, pridite iz trpljenja v radost, pridite iz boja v mir: pridite v večni pokoj. „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta.“ (Mat. 25, 34).

O moj Bog, kaka razsodba bo zadela mene?! Kakšne večnosti bom deležen? O Gospod, tvoje usmiljenje naj me reši in zveliča! Na tem svetu delaj z menoj kakor ti hočeš, samo, da me storiš vrednega večnega življenja! Večni Oče, iz ljubezni do Jezusa Kristusa usliši to mojo prošnjo!

Sad tega premišljevanja. Sam sebe sodi in sovraži svojo krivdo, da te Bog ne bo obsodil in pogubil. Obtoži se grehov, pripoznaj, da si že sto in stokrat zaslužil pekel. V zopernostih in nadlogah se zavedaj, da si še hujšo kazen zaslužil in da je to, kar trpiš, še premalo za tvoje grehe. Pri spovedi se ne opravičuj zastran svojih grehov, nobenega ne zamolči in tudi ne zmanjšuj. Opravi dobro dolgo spoved* s pravim kesanjem in resničnim trdnim sklepom, da hočeš poboljšati življenje. Posti se včasih ali si vsaj nekaj v tednu pritrgaj; skazuj dela usmiljenja siromakom, večkrat opravi kako prostovoljno pokoro, vsak dan porabi pol ure za premišljevanje, ne opusti ga nikoli! Kadar se ti bo zatajevanje zdelo težko in zoperno, vselej se spomni, da bo tvoje telo častljivo vstalo in z dušo vred uživalo večno srečo. Živi čednostno tako, kakor da bi imel vsako uro stopiti pred sodnji stol božji in biti sojen!

JANKO DOBROVSKI:

Tiha nedelja.

Tiho, duša! Tvoj Zveličar
ves molčeč hiti v trpljenje.
Tiho zre v prihodnost daljno,
tvoje gleda že vstajenje.

Moli, duša! Tvoj Zveličar
sam v tihoti srčno moli.
Hiti z njim na goro sveto,
moli tam v molitve šoli!

Jokaj, duša! Tvoj Zveličar
zate toči pot krvavi,
Nizko k zemlji glavo kloni
On, ki sije v rajski slavi.

Molči, duša! Tvoj Zveličar
gre na pot, na pot kraljevi —
Čuješ li, kako zvenijo
miljenih stopinj odmevi?

* To seveda velja le, ako je še nisi dobro opravil.

Velesovo, Kremser-Schmidt: Smrt sv. Jožefa.

Sv. Jožefu.

Jožef premili, naš varih in oče,
Cerkv navdušeno tebe časti,
Kristova Cerkv, deviška nevesta
dviga zaupno hvaležne oči...

Dete si čuval in Mater njegovo,
dal ti najvišjo Gospod je oblast;
v raju se čudijo angeljski kori,
tvoja ne mine lepota in čast.

Z Jezusom ljubljnim vladaš v nebesih,
vladaš z Marijo, kraljico višin;
zbori svetnikov pozdravljajo vneto,
kliče te prošnja iz srca globin.

Môli in prôsi: rodovom človeškim
milosti božje zasije naj žar,
luč nas ljubeča očisti, posveti,
znova povrni se k Stvarniku stvar!

P. Evstahij.

Francišskani v Sv. Deželi.

II. Francišskani vnovič naseljeni v Sv. Deželi.

enih iz reda sv. Avgušтина, brat Jakob iz Verone je bil l. 1335 v Sv. Deželi. Iz njegovega potopisa je razvidno, da takrat še ni bilo nikjer v sv. krajih frančiškanov zopet stalno naseljenih, ker bi bil sicer to gotovo omenil, kakor je omenil, da je videl na Sijonu razdejšano poslopje zadnje večerje Gospodove v sredi polja.¹

Toda že leta 1342 govori apostolsko pismo papeža Klementa VI. o frančiškanskem samostanu na Sijonu; le-to pismo in dvoje kupnih pogodb iz l. 1335—1337 priča, da so se frančiškani vrnili v Sveto Deželo in si prvi samostan zopet sezidali na Sijonu. Dovoljenje za to so dobili od egiptovskega sultana Nasir Mohameda in sicer na posredovanje Roberta, napolitanskega kralja in Sancije, njegove žene, ki sta za vsoto 20 tisoč cekinov frančiškanom kupila tudi pravico, opravljati božjo službo v cerkvi Jezusovega Groba, dalje lastninsko pravico do razvalin poslopja zadnje večerje Gospodove in do kraja, kjer se je Gospod Tomažu prikazal po svojem vstajenju. V sijonskem samostanu, čigar stavbene stroške je poravnala omenjena kraljica Sancija, je bivalo spočetkoma 12 frančiškanov, ki so opravljali službo božjo tudi v cerkvi Jezusovega Groba in drugod, kjer so mogli dobiti dovoljenje od razkolnih menihov.

V cerkvi Božjega Groba so imeli pravico do uporabe kapelice prikazanja Jezusovega Devici-Materi Mariji, kjer imajo frančiškani še dandanes spravljeno presv. Rešnje Telo in kjer opravljajo brevir v koru; dalje pravico maševati na Kalvariji in na Jezusovem grobu ter voditi procesijo do posameznih svetišč v cerkvi Božjega Groba.

Stanovali so frančiškani za prej omenjeno kapelico prikazanja v majhnem, nezdravem samostanu, obdanem od drugih — saracenskih — hiš. V teku časa so se jim celo v podstrešje vgnjezdili Saraceni. Mnogo samostanskih celic še dandanes niti oken nima in veliko let so morali trpeti, da so bili turški — konjski hlevi nad njihovimi celicami. Še le l. 1869 je naš rajni cesar Franc Jožef I. odkupil te prostore in jih podaril frančiškanom, da so si mogli nekolikoboljšati stanovanje.

Tudi v Betlehemu, kraju Gospodovega rojstva, so se frančiškani zgodaj naselili. L. 1345 piše eden izmed njih, brat Nikolaj iz Podžibonsev (Poggibonsi), da so ob njegovem času manjši bratje dobili od sultana Medefarja cerkev Jezusovega rojstva v svojo last.²

Ta samostan v Betlehemu je bil tretji in zadnji, ki so ga mogli frančiškani ustanoviti v srednjem veku v Sv. Deželi. Seveda se jim je posrečilo v Jeruzalemu in okolici pridobiti posamezna svetišča, kjer so postavili tudi

¹ Liber peregrinationis str. 193. — ² Libro d' Oltramare I, 236.

gostišča in prenočišča za romarje: toda samostanov v pravem pomenu besede so imeli le troje. Redovni zgodovinarji tedanjega časa so radi spravljali to trojico samostanov v pomenljiv stik s tremi redovi sv. Frančiška, čijih podlaga je pred vsem redovno uboštvo. Tako pravi zgodovinar br. Krištof iz Varese¹: „Naš Zveličar, — ki je hotel biti rojen v Betlehemu v največji siromaščini, ki je na gori Sijonu obhajal prav siromašno zadnjo velikonočno večerjo, ki je hotel nag umreti na križu na Kalvariji, — je pozval izmed vseh katoliških kristjanov najubožnišo družino in ji izročil varstvo nad vse svetih mest, da bi s tem pokazal, kako ljuba mu je obljuba uboštva . . . Sklep božje previdnosti je bil, da so mogli manjši bratje bivati le na teh treh krajih, dasiravno bi se bili radi naselili tudi drugod.“

JANKO DOBROVSKI:

Povzdigovanje.

brani glasovi mogočnega „Benedictusa“ so se bili ravno kar izgubili v veličastni kupoli in v stranskih kapelah mestne stolnice. Le milobni akordi orgelj so še poigrali, kakor bi si hotele orglje še enkrat predstaviti krasni spev, ki so ga bile ravno kar spremljale ter poveličevale njegov vtis na pobožna srca. Pa tudi orglje so prehajale v naglem stopnjevanju in nalahnem valovanju v vedno mirnejši tempo, dokler niso z odločnim pa blagim akordom utihnile tudi one. Tako vzvalovi in se umiri kristalno jezero, kadar razburka nenadni zračni pritisk njegovo tiho gladino.

V cerkvi je nastala skrivnostna tišina. Taka nastane v človekovi duši, kadar se ima izpolniti v njej veliko pričakovanje. Srebrni zvonček je oznanil trenutek prinašajoč v prahu klečečim polno mero zaželenih blagrov. Vsa kolena so bila upognjena in vseh oči uprte na kraj vesoljnega hrepenenja. Srca so pozabila živeti zemeljsko življenje, postala so duhovna bitja in se niso zmenila za tesni prostor, odmerjen vsakemu človeškemu molivcu. Odhitela so v neviden svet, oblekla so se v praznično mašno obleko, v snežno albo golobje priprostosti in v škrlatni plašč kraljevega dostojanstva, pa so maševala v slavo Bogu Najvišjemu veliko mašo. Praznovala so največji trenutek: obhajala so povzdigovanje.

Duhovnik se je sklonil nad brezmadežno žrtev, čudežne besede so privrele izmed šepetajočih ustnic.

¹ Libellus de privilegiis, str. 17.

Nebo se je odprlo na stežaj. Nebo, tako tesno zaprto in tako nedosegljivo zemeljskemu očesu, se je odprlo. Čudežne besede so ga odprle. Tiste besede so bile ključ do nebeških vrat, tako skrbno zaprtih, tako strogo zastraženih. Odprto nebo se je približalo kraju vesoljnega hrepenenja, paradiž se je nastanil na altarju in altar se je spremenil v paradiž.

Sin človekov je prišel na altar; pa ni bil sam. Legijon duhov je bil z njim in mu je pel slavospeve in mu je klical Hosana. Njegova roka je sipala blagoslov in njegovo Srce je bilo polno vseobsegajoče ljubezni. Duhovnik je pokleknil in z njim so se sklonili duhovi, padli so na svoje obraze in so se bali pogledati Sinu človekovemu v nezastrito obličje.

Nebo je ostalo odprto in se je zlilo z oltarjem v en sam kraj in to je bil kraj vesoljnega hrepenenja. Sin človekov je blagoslavljal in nič ni bil hud njegov obraz, nič niso bile nevoljne njegove oči. Duhovi so ležali na svojih obrazih, molili so in z njimi so molila srca vernikov v prahu klečečih in so maševala Sinu človekovemu veliko mašo.

Globoko sključena je klečala ob stranskem altarju žena. Odpirala je srce in odpirala in sprejemala vanje žarke blagoslova, ki so se razlivali iz Srca Sinu človekovega na altarju. Ob ženi je molil njen angelj varih. Kakor duh je bil poleg nje in ona ni vedela zanj. Gledal je njeno odprto srce in prisostvoval veliki maši, ki se je obhajala ondi. Gledal je in je bil vesel. Čudovito ga je prevzelo in pridružil se je z rajsko iskrenostjo obhajanju velike maše. Slišal je besede, ki jih je govorilo ženino odprto srce.

„Jezus, Tebi živim! Jezus, Tebi umrjem! Tvoja sem — — — Tvoja — in Ti bodi moj. Ti poslušaj glas moje duše — —“

Vsa zbrana in neraztresena je molila in nič posvetnega ni mislila, saj je maševalo njeno srce veliko mašo.

„Poslušaj glas moje duše, ki prosi zanj — — ah, zanj — —“

Zagledala je prostrano planoto, vso puščobno in nerodovitno in na pol goli griči so bili posejani po njej. Nič miru ni bilo v tistem svetu, bilo je kakor bi se bili griči sprli med seboj. Kakor bi pljuvali eden drugemu v obraz in bi si metali v oči strašne priimke — tako je padalo in rjavelo z griča v grič. Vsaki padec je zoral globoko brazdo in obrazi srditih gričev so se gubančili bolj in bolj. Z vsakim izbruhom neutešljivega srda so se poglobljale težke gube in vedno večja bolečina je trpeče zevala iz njih. —

V tistih gubah je kraljevala bolečina. Žena je videla kruto gospodarstvo bolečine in njeno srce je trepetalo. Še bolj je trepetalo, ko je spoznala v kraljestvu bolečine njega, za katerega se je tresla noč in dan in tisti je bil njen mož. To je bil tisti, katerega so klicali njeni otroci s sladko besedo: oče. Zato je trepetalo njeno srce in je pozabilo, da ne sme biti raztreseno in mora darovati záse in zanj veliko mašo. Kar izgubilo se je samemu sebi iz skrbnega nadzorstva in je blodilo po onem čudnem svetu, kjer so se sprli in stepli srditi griči. Blodilo je tam in trepetalo v silnem strahu.

Angelj varih se je vznemiril. Maša je nehala v sredi in ubogo srce je zgrešilo žarke blagoslova, pa se je zaprlo in ni vedelo več samo záse. Angelj je potrkal nanje in ga opozoril na sveti trenotek, pa ni slišalo.

„Kar tja bi, tja za njim, da ga varujem! O, daleč je to, strašna je vojska, pa vendar — — — Kako zmore ubožec tako sam? Kar za njim, bi — —“

Še bolj se je vznemiril angelj. Drugič je potrkal na zmedeno srce, močnejše je potrkal in glasneje šepnil svoj opomin; ženino srce pa še ni čulo.

„O, da bi mogla! Kdo ga varuje, kdo ga tolaži? In če pade — — — Glej, ravno mu žvižga nad glavo, sika za hrbtom — — — O! —“

Angelj ni odnehal. Tretjič je potrkal in njegov opomin je bil skoro glasen, pa ves ljubeznjiv.

„Ne moreš! Srce drago, ne blodi in ne zgublaj se! Glej, zgrešilo si veliko mašo, pozabilo na obilni blagoslov. Mašuj in ne misli težkih misli! Ostani na kraju vesoljnega hrepenenja in ne hodi na vojsko! Tukaj se gode večje reči, begoten trenutek tukaj je več vreden ko vsa svetovna vojska! In koliko več!“

„Ne morem — — — Toda Ti, o Gospod — —!“

Zmedeno srce se je našlo in spoznalo samo sebe. Ni si bilo všeč.

„Ne moreš, ubožica. Pa On more in hoče. Pomagal je in bo še. Ne zgublaj se, mašuj do konca zbrano in pobožno. Na varnem je, saj rosi nanj blagoslov z altarja in tvoja velika maša mu je varen ščit.“

Ženino srce se je poprijelo s podvojeno gorečnostjo in pretrgana d-ritev se je nadaljevala. Verniki so klečali v prahu, duhovi ob altarju so ležali na svojih okrazih in angelj varih je klečal ob ženi ter podpiral njene misli na ozki poti pobožne zbranosti. Žarki blagoslova so obsevali ubogo srce in ž njimi je rosilo vanje upanje, veliko, neupogljivo upanje.

„Molim Te ponižno — — — O Bog, trdno upam — —“

Angelj se je umiril popolnoma. Dvignil je oko, da bi poprosil ž njim proti altarju za svojo varovanko, pa se je zbal pogledati v nezastrto obličje božje in je dvignil samo sklenjeni roki proti kraju vesoljnega hrepenenja. Od tam je rosilo milostipolno uslišanje.

Velika maša je minula. Orglje so razburkano zavalovale in napolnile vsaki kotic stolnice s slovesnostjo. Verniki so se dvignili iz prahu in duhovi so splavali v svoje višave. Žena je odšla iz hiše božje in angelj varih jo je spremljal. Kakor duh je šel ž njo in ona ni vedela zanj. Vedela pa je in čutila, da gre ž njo blagoslov, da gre ž njo upanje in neskončna tolažba.

P. JERONIM KNOBLEHAR:

Sveta Dežela – judovska država?

Jeruzalem, sv. mesto — zopet v rokah kristjanov! Dne 8. decembra 1917 se je turška armada umeknila od jugozapada na onostran Jeruzalema proti severovshodu, Jerihi in s tem sveto mesto prepustila sovražniku, Angležem, Francozom, Italijanom. Hvala Bogu! niso se ponovili grozni, krvavi dnevi nad mestom, kakor takrat, ko je 15. julija 1099 prvi križarski vojvoda Gotfrid Bujlonski zavzel mesto z naskokom, niti kakor takrat, ko se je l. 1187 sultan Saladin po nesrečni bitki ob gori sedmerih blagrov (Karun Hattin) nad Genzareškim jezerom kmalu nato polastil tudi Jeruzalema in s tem konec naredil latinskemu kraljestvu križarjev, niti kakor takrat, ko so l. 1244 divji Karesmijci, tatarskega rodu, ali ko so Turki l. 1517 zasedli Jeruzalem. Brez prelivanja krvi po sv. mestu je Jeruzalem nehal biti za enkrat turška last: kaj pa še bo iz njega, to je v Bogu skrito.

Morebiti ostane krščanska lastnina, kakor za časa križarjev vsaj 88 let, ali kakor za časa prvega krščanstva vsaj 300 let, — za vedno pa ne, ker temu nasprotujejo besede Gospodove: „Jeruzalem bo teptan od nevernikov, dokler se ne bodo spolnili časi narodov.“ (Luk. 21, 24). Kedaj se bodo spolnili ti časi narodov?

Takrat, ko se bodo v splošnem vsi narodi pokristjanili ter bodo po besedah sv. Pavla (Rim. 11, 25, 26) tudi Judje našli pot v sv. cerkev, kakor jim je to že prerok Ozeja (3, 5) napovedal: „In potem se bodo spreobrnili Izraelovi sinovi in bodo iskali Gospoda svojega Boga in se bodo strahoma približali Gospodu in njegovim dobrotam poslednje dni“, t. j. ob koncu sveta. Takrat bo seveda tudi njihova domovina rešena prej omenjenega prekletstva, teptanja od nevernikov.

Zdi se nam torej, kakor da bi zionisti,¹ ki se zavzemajo za obnovev samostojne judovske države v Palestini, hoteli posnemati cesarja Julijana odpadnika. Julijan je hotel na laž postaviti Jezusovo prerokovanje o razdejanju tempelja in ga je ukazal l. 363 na novo sezidati; ni se mu posrečilo: božja moč mu je to nakano preprečila; umirajoč je vskliknil Julijan: zmagal si, Galilejec!

Ali se bo posrečilo njegovim naslednikom po sedANJI vojski obnoviti judovsko državo in dosledno tudi judovski tempelj v Jeruzalemu? Ne, — dokler to ne bo dopadlo božji previdnosti. Dvomimo pa, da bi bil sedaj že čas zato, ko stremi judovstvo po vsem prej, nego po spoznanju Jezusa, Mesija, ki so ga trdovratno zavrgli predniki, — dvomimo, da bi politiški vpliv in denar zionistov, zveze judovskih mogočnejšev, premagal vzroke vere in pameti, ki nasprotujejo ustanovitvi judovske države v Palestini v sedanjih časih, na podlagi sedanjih vojnih dogodkov in drugih sedanjih časovnih odnošajev.

¹ Zveza judovskih velikašev za obnovev judovske države v Palestini.

Da bo judovsko kraljestvo zopet vstalo, je trdna misel mnogih učenih mož sv. cerkve: judovski preroki so napovedovali vrnitev izraelskega ljudstva v deželo njegovih očetov, in pa da bo mesto Jeruzalem zopet sv. mesto. Res je, da ima n. pr. prerok Zaharija (12, 6—10) po splošni razlagi čase Makabejcev v mislih, ko pravi: „In Jeruzalem bo zopet imel prebivavce na svojem mestu v Jeruzalemu..., in izlil bom na Davidovo hišo in na jeruzalemske prebivavce Duha milosti in prošnja (kesanja) in gledali bodo mene, katerega so prebodli, in močno bodo jokali po njem...“ Toda kdo in kaj nam brani razumeti te besede tudi o zadnjih časih človeštva, ko bodo Judje spoznali, da so svojega Mesija prebodli, ko se bodo spreobrnili in postali kristjani. Tedaj bo Jeruzalem zopet imel prebivavce na svojem mestu, čez katere bo razlit Duh milosti, krščanske vere.

Kdo bi mogel reči, da ni božja previdnost mesto Jeruzalem, enako Rimu, zato zopet in zopet dvignila izpod razvalin v ta namen, da je ohrani z judovskim ljudstvom vred kot živo pričo velikega božjega prekletstva, pa tudi velike božje milosti poslednje dni. Sveto mesto, Jeruzalem, bo nazaj dobilo svojo slavo, bo res zopet sveto mesto. Tega mnenja so mnogi cerkveni učeni, med njimi Laktancij, sodobnik cesarja Dijoklecijana, koncem 3. stoletja; on pravi: „*Romanorum nomen, quo nunc regitur orbis, tolletur de terra et imperium in Asiam revertetur et rursus Oriens dominabit et Occidens serviet.*“ (Lib. VII. 1—15, 16) t. j.: ime Rimljanov, ki sedaj (za časa Laktancija) vlada svet, bo zatrito na zemlji in gospodstvo se bo vrnilo v Azijo in zopet bo Vshod vladal in Zapad služil.

Pa naj si bodo ta človeška mnenja kakršnekoli veljave, to je gotovo: ustanovitev judovske države ni mogoča drugače, nego na podlagi spreobrnjenja Judov v krščanstvu.

Toda vzemimo, da bi zionisti s pomočjo Angležev dosegli to, kar danes nameravajo: samostojno judovsko državo v Palestini; na kako pravno podlago pa jo mislijo postaviti? ali na podlago Mojzesove postave? bodo li zato obnovili tudi tempelj in starodavno bogočastje v njem s klavnimi in drugimi daritvami? s smrtno kaznijo za nenravnost in razne verske pregreške? bodo li uvedli zopet mnógoženstvo, suženjstvo? Bo li to trpel ostali svet? Bodo se li hoteli prilagoditi tem in drugim Mojzesovim zapovedim Judje, ki so do sedaj živeli v povsem drugih pravnih razmerah? Kako bo z delitvijo po judovskih 12 rodovih, ko se je sled za njimi v teku stoletji zgubila?

Treba bi bilo popolnoma spremeniti judovsko sedanjo liturgijo, način obredov v judovskem bogočastju, ki je seveda prikrojeno razmeram pregnanstva, v katerem živi sedaj judovski rod, torej treba bi bilo odpraviti iz liturgije hrepenenje po vpostavitvi starega Davidovega kraljestva, objokovanje opuščenih daritev, zatrtga svečeništva i. t. d.

Kaj naj bi pač odgovorili Judje na vprašanje: Se li res vaše versko življenje, vaša liturgija še vjema s staro postavo? Do sedaj ste vedno trdili, da je pri vas stara postava še v veljavi, da so nekatere njene zapovedi le prekinjene, pa ne odpravljene, češ, ker ste živeli v pregnanstvu, ker niste

imeli svoje dežele in tempelja; toda sedaj ste doma, v Palestini, imate zopet tempelj, zakaj torej ne spolnujete Mojzesove postave v vseh njenih delih? Če pa je Mojzesova postava zastarela, če za naše čase ni več primerna, je to znamenje, da je že prišel Mesija, novi postavodajavec, enak Mojzesu, od tega vam napovedan, saj se je nanj nanašala vsa postava. In kdo in kje je vaš Mesija, če ni to Jezus, po čigar prihodu je morala prenehati stara postava, ki jo imate vi še vedno za veljavno? Kaj naj odgovore Judje na ta vprašanja?

Zato so mnogi rabini prepričani, da je ustanovitev judovske države na pravni podlagi Mojzesove postave nemogoča. Temu hočejo vodniki zionizma priti v oči na ta način, da zahtevajo, naj bi bilo judovsko novo državno življenje v temelju na sedanji evropski kulturi, z moderno državno ustavo, s parlamentom, s civilnim pravnim zakonikom i. t. d., vse to pa na podlagi prostosti vesti ali boljše rečeno, brezverstva.

Seveda je pri tako izrazito vernem narodu, kakor so Judje, taka verska brezbarvnost ustave gorostasna zmeta: kako bi se bili sicer Judje ohranili v svoji tako izključljivi osebnosti, da jih ni njihova vera obvarovala pred izjednačenjem z drugimi narodi? Tako ljudstvo pa na podlagi brezverskih državnih postav spravljati v državno celoto se pravi po domače otrobe vezati.

Dalje ne smemo prezreti, da so Judje v Palestini po prebivavstvu v manjšini: izmed $3\frac{1}{2}$ —4 milijonov prebivavcev vilajeta¹ Sirije je okoli 150 tisoč Judov; v Palestini, ki spada pod ta sirski vilajet, je med približno 800 tisoč prebivavcev okoli 100 tisoč Judov, večinoma siromakov. Torej ti naj bi bili po številu in stanu zmožni v roko vzeti nadvlado nad ponosnimi Arabci, ki Jude bolj zaničujejo, kakor kristjane sovražijo? Judje naj bi se predrznili zopet sezidati tempelj na starodavnem mestu, kjer sedaj stoji Omarjeva mošeja, tretje največje svetišče izlama in z njegovim onečaščenjem ali celo odstranjenjem izzvati verski fanatizem 400 milijonov mohamedanov? Kdo naj to verjame?

Kaj pa če bi zionisti hoteli z naselitvijo večega števila Judov ojačiti verski življenj v Palestini? Poglejmo, ali je to mogoče?²

Kaj je Palestina? Kraška dežela, trikrat tolika, kakor Kranjska, z 800 tisoč prebivavcev, 27 oseb na en štirjaški kilometer, torej polovico manj, nego na Kranjskem. V šoli smo se učili, da je Palestina dežela, kjer se cedi mleko in med: seveda samo za tistega dozdevno, ki pride tja iz puščave: takemu je že vsaka zelena bilka podoba raja; kdor pa pride tjakaj iz naših krajev, je zelo razočaran. Izvzemši majhne, ne preveč obsežne ravninice je Sv. Dežela visoka apneniška planota s sredozemeljskim podnebjem: poletje je vroče in skoraj brez dežja, prilično kakor naša Dalmacija ali deloma Hercegovina. Poletna vročina — julij okrog 27° C, Ljubljana niti 20° C, povprek, — v zvezi s padavino propuščajočim apnencem ne pospešuje rodovitnosti; prst se ne more delati tako kakor pri nas; preperevanja tal ni in sicer zato ne, ali vsaj ne v zadostni meri, ker toplota in dež ne nastopata

¹ Namestništvo. — ² Čas, 1917, zv. 2 - 3. str. 86.

ob enem. Da pa umetno namakanje visokih apneniških planot ni kar tako mogoče, ni da bi posebej pravili: zato bi bilo na milijone kron stroškov, uspeh bi bil neznaten in če bi že bil, — kedar? Tačas lahko Izrael izumre. Vendar se dobi še med skalovjem kak rodoviten, neobdelan kotiček, pa malokje, ker je Palestina razmeroma gosto obljudena.

Skušnja uči, da morejo dežele sredozemelskega podnebja, obstoječe iz apnenca, kakor je Palestina, rediti kvečemu 30—40 prebivavcev na enem štirijaškem kilometru; o Palestini pa smo rekli, da ima že 27 ljudi na imenovanem prostoru. Vzemimo, da bi jih mogla rediti 40. Ker meri 30 tisoč štirijaških kilometrov, bi imela torej prostora za en milijon in 200 tisoč ljudi: ker jih je pa okrog 800 tisoč že tam, bi bilo v najboljšem slučaju prostora še za 400 tisoč ljudi. Vprašanje je pa sedaj, če bi teh 400 tisoč na novo naseljenih Judov hotelo polje obdelovati v Palestini, ko tega nočejo že sedaj na Poljskem, Ruskem, v Španiji i. t. d., kakor tega ne delajo njihovi sedanji rojaki v Palestini, ki živijo večinoma od kupčije, beraštva in bogatih podpor iz Evrope. Od česa naj bi torej na novo došli živeli? ali tudi le večinoma od trgovine in dobrotelčnosti?

Res je, da je judovstvo v Palestini že sedaj rastlo po številu: saj je ni bilo ladje, ki je pristala ob obali Sv. Dežele, da ji ne bi bila prinesla Judov, posebno iz Avstrije, Rusije in Rumunije. Res je tudi, da se palestinsko judovstvo gmotno in umstveno dviguje, ker se mu množe ljudske šole po mestih in na deželi: tudi srednjih šol Judom ne manjka: v Jeruzalemu in Jafi imajo hebrejsko gimnazijo, v Jeruzalemu judovsko učiteljsko, v Haifi tehniško visoko šolo, v Jeruzalemu pa so si hoteli ustanoviti že pred vojsko vseučilišče. Med izobraženimi Judi se sliši že pogosto stara hebrejščina kot občevalni jezik. Tudi za kmetijsko in drugo strokovno izobrazbo so si že ustanovili svoje šole. Ne smemo pozabiti njihovega časništva, poleg katerega poprej pred vojsko ni mogel gmotno uspevati niti eden izmed drugih časnikov, ki so v Jeruzalemu izhajali v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku. Judje pa so imeli tamkaj dva lista, ki sta izhajala trikrat na teden, potem en mesečnik in en znanstven list, ki je prišel na dan štirikrat na leto.

Ni čuda, da pravijo Judje: „prihodnost Palestine je naša!“ toda to so ljudje, ki ne delajo in ne predejo, da govorimo s sv. pismom, zato pa živijo ugodno od milijonov, ki so jih po judovskem načinu vzeli iz žepov kristjanov v Evropi, ne pa v siromašni Palestini, kjer torej ni za vse enake prilike, pri veliki večini Judov pa manjka zmisla in veselja za poljedelstvo, ki je edino zdrava podlaga vsake države.

Kakorkoli tedaj premostrimo judovsko ali boljše rečeno zionistiško stremjenje po ustanovitvi samostojne judovske države v Palestini, moramo reči, da je ta stvar na podlagi sedanjih judovskih razmer nemogoča. Toda, ko se bodo časi spolnili in se bo izvoljeno, pa po lastni krivdi zavrženo ljudstvo spreobrnilo k Bogu in svojemu Maziljencu (Ozej, 3, 5), bo našlo v Sv. Cerkvi svojo dobro mater in v krščanski veri tudi pravo podlago za pozemeljsko srečo v državni samostojnosti.

P. ALFONZ FURLAN:

Pobožnosti in nekateri odpustki v mesecu marciju.

Mesec marcij je posvečen svetemu Jožefu, ženinu preblazene device Marije. Kdor ves ta mesec opravlja kake pobožnosti, molitve ali se vadi v čednostih v čast svetemu Jožefu, prejme vsak dan 300 dni odpustka in popolni odpustek v mesecu, ako opravi sveto spoved, prejme sveto obhajilo in v cerkvi moli za popolni odpustek. (Pij IX. 27. aprila 1865 in 18. jul. 1877). To mesečno pobožnost lahko začneš tako, da jo končaš na praznik sv. Jožefa. Temu svetniku na čast lahko opravljaš devetdnevnicu enkrat v letu, kadar hočeš. Za vsak dan devetdnevnic je podeljen odpustek 300 dni, in popolni odpustek enkrat v devetdnevnic ali pa osem dni potem. (Pij IX. 26. nov. 1876). 13. marcija se začne devetdnevnic v čast Materi božji sedem žalosti s katerikolimi molitvami; za vsak dan devetdnevnic je podeljen odpustek 300 dni in popolni odpustek enkrat med devetdnevnic ali osem dni po njej, ako se spoveš, sprejmeš sv. obhajilo in v cerkvi moliš za odpustek. (Pij IX. 5. jan. 1849, 28. jan. 1850 in 26. nov. 1876).

Na cvetno nedeljo blagoslavlja sv. cerkev oljične vejice in drugo zelenje, takozvane „butare“, okrašene s pisanimi trakovi, cveticami in sadeži. Poskrbi, da boš vedno imel v sobi vsaj blagoslovljeno vejico; zakaj mašnik prosi Boga, ko blagoslavlja te vejice, da bi Večni blagoslovil verne na duši in telesu, da bi po nji zadobili milost božjo in večno zveličanje; da bi z božjo pomočjo premagovali skušnjave satanove, mesa in hudobnega sveta; da bi jih varoval strele in hudih ur.

Veliki četrtek, petek in soboto obiskuj božje grobe; za veliki četrtek in veliki petek je podeljen popolni odpustek vsem, ki ta dva dneva obiščejo presv. Rešnje Telo v božjem grobu, opravijo spoved, pristopijo k sv. obhajilu (na veliki četrtek ali pa na veliko nedeljo) in molijo za odpustek; za vsak drugi odpustek je podeljen odpustek 10 let in 10 krat po 40 dni. (Pij VII. 7. marc. 1815).

V mesecu marciju je vesoljna odveza:

1. marc.: Spomin sv. križevega pota; 19. marc.: sv. Jožef, zaročnik bl. dev. Marije; od cvetne do velikonočne nedelje pa vsak dan.

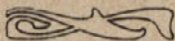
Popolni odpustek za vse verne v frančiškanskih, kapucinskih in minoriških cerkvah je:

1. marc.: spomin sv. križevega pota. 5. marc.: sv. Janez Jožef Kriški, spozn. 1. reda. 6. marc.: sv. Koleta, devica 2. reda. 9. marc.: sv. Katarina

Bolonjska, dev. 2. reda. 19. marc.: sv. Jožef. 22. marc.: sv. Benvenut škof sp. 1. reda. 30. marc.: bl. Angela Folinjska, vd. 3. reda. 31. marc.: Velika nedelja (ako izmolijo tri očenaše, zdravamarije in slava Očetu v čast presveti Trojici).

Popolni odpustek samo za tretji red:

25. marc.: Oznanjenje bl. D. Marije.*

Dopisi.

Iz mariborske skupščine III. reda sv. Frančiška.

O stanju in delovanju leta 1917.

(Konec).

Vodilo tretjega reda zahteva v II. poglavju § 8., naj si udje III. reda prizadevajo drugim dajati dober zgled: pospeševati pobožnost in dobra dela; zato se je mariborska skupščina zavzela za „Odsek sv. Elizabete“, za „Armado sv. Križa“ in za „Frančiškansko misijonsko družbo“.

Odsek sv. Elizabete. Ako kedaj, sme se pač letos delovanje tega odseka imenovati blagonosno. Saj je stiska glede oblačil in obuval za ubožne otroke priklopela do vrhunca. In uprav zdaj je delal odsek s podvojeno gorečnostjo pod spretnim vodstvom blage predstojnice, ki je v teku leta nabrala 435 K, in obdarovala 91 siromašnih otrok s potrebnim oblačilom in obuvalom. Treba je pač vedno spet prositi, vedno spet trkati na blaga srca. Ako komu, se pač najraje odpro prošnji za sirotne otročiče. In še celo za prvo sv. obhajilo so dobrotniki priskrbeli bela oblačila, da se nobenemu otroku ni solzilo oko na ta-le najsrečnejši dan življenja. Tisočera hvala vsem našim prijateljem iz Maribora in tudi daljave! Z ganjeno dušo se zahvalimo — celo tja na Kranjsko in Bavarsko, od koder so nam došli milodari! Bog bo plačnik po svoji besedi. Darila sprejema načelnica odseka sv. Elizabete, gospa Julijana Stern, hišna posestnica, Maribor, Nagyjeva ulica šte. 12.

Armada sv. Križa je bila posameznim v Mariboru že davno znana; očitno na pridiznici jo je ravnatelj III. reda prvokrat omenil pri tretjerednem mesečnem shodu dne 8. septembra leta 1916, in pri seji predstojništva se je dva dni potem sklenilo, da bodo člani predstojništva nabirali kot pospešitelji in pospešiteljice skupine 12 udov. Ravnatelj mariborske skupščine je prevzel kot „glavni pospešitelj“ vodstvo „Armade sv. Križa“ za Maribor. Do dne 31. decembra 1916 se je oglasilo 75 skupin, leto pozneje pa jih je že bilo 246 iz Maribora in okolice. Vsi pospešitelji in pospešiteljice, tudi iz okolice, so, razen ene, ki se je pisмено oglasila, udje III. reda. Tudi ta bo k tretjemu redu pristopila, kakor hitro bo imela priložnost. V tisti župniji namreč ne sprejemajo v III. red. — Mariborski „glavni pospešitelj“ nabrane miloščine ni v „Cvetju“ objavljal, ampak je sprejem nabrane vsote potrdil na nabiralni

* Glej Beringer-Hilgers, Die Ablässe, 1916.

poli z uradnim pečatom. Donašali so jo z malimi izjemami osebno, le od treh pospešiteljic je po pošti sprejel. — Z diplomo pooblaščenim pospešitelji in pospešiteljice so ti-le, po vrsti imenovanja: 1. Pinter Helena. 2. Kokol Magdalena. 3. Supančič Matevž. 4. Kočijaž Elizabeta. 5. Gsellmann Ana. 6. Gleinzer Frančiška. 7. Šešerko Ana. 8. Žebot Marija. 9. Jeusenak Ana. 10. Marko Terezija. 11. Rupnik Marija. 12. Gsellmann Johana. 13. Družovič Jožef. 14. Schlamberger Rozina. 15. Viher Neža. 16. Berglez Marija. 17. Schedivy Agata. 18. Vreže Marija. 19. Kušar Frančiška. 20. Slaček Ivan. 21. Kaiser Marija. 22. Smeh Lucija. 23. Kvar Marija. 24. Furek Frančiška. 25. Peršuh Katarina. 26. Novak Marija. 27. Šetar Marija. 28. Bračič Frančiška. 29. Mathiaschitsch Josefina. 30. Fras Apolonija. 31. Jurtela Terezija. 32. Kotnik Roza. 33. Zavernik Alojzija. 34. Potočnik Marija (Sv. Trojica v Sl. g.) 35. Pavalec Ana. 36. Jenuš Marija. 37. Brumec Elizabeta. 38. Černčič Marija. 39. Rojko Marija. 40. Deutscher Marija. 41. Soršak Frančiška. 42. Menhart Jakob. 43. Sernik Ivana. 44. Dub Antonija. 45. Wolf Matilda. 46. Uhl Jozefa. 47. Mulec Terezija. 48. Deutschmann Neža. 49. Rajšp Marija. 50. Standerer Jozefa. 51. Uhl Marija. 52. Čede Jožef. 53. Tschrepein Cecilija. 54. Frangež Terezija. 55. Potočnik Marija (Makole). 56. Čeh Marija. 57. Caf Johana. 58. Šket Amalija. 59. Hirschmann Marija. 60. Antolič Marija. 61. Belec Marija. 62. Kukovič Terezija. 63. Letnik Marija. — Generalnemu komisarijatu Sv. Dežele na Dunaju smo do sedaj poslali miloščine „Armade sv. Križa“ K 4098/82. Vsem dobrotnikom naj ljubi Bog poplača tisočkrat! — Umrli so sledeči udje: 1. Kosser Janez. 2. Frangež Ana. 3. Mravljak Franc. 4. Kolar Neža. 5. Fidler Matija. 6. Oder Jozefa. 7. Kelbič Jozefa. 8. Eckert Ana. 9. Kren Matija. 10. Kren Marija. 11. Frangež Jakob. 12. Gratschan Janez. 13. Nekrep Ana. 14. Jarc Julijana. 15. Schrei Antonija. 16. Kopša Amalija. 17. Klemenčič Antonija. 18. Gornik Marija. 19. Mathiaschitsch Jozefina. 20. Vela Jera. 21. Ribič Franc. 22. Bercko Marija. 23. Jurtela Elizabeta. 24. Palir Marija.

Preden smo se še v Mariboru zajemali za „Armado sv. Križa“, jo je v Ljubljani vodil preč. pater Jeronim Knoblehar, znan kot voditelj slovenskih romarjev v Sv. Deželo, in pisatelj mikavnih člankov o Sv. Deželi v „Cvetju“. On je voditelj „Armade sv. Križa“ za vse slovenske kraje in se je v tem letu iz Ljubljane v Maribor preselil, kar je bilo naznanjeno v 10. zvezku „Cvetja“ 1917 in v naslednjih. Tako sta sedaj v Mariboru dva voditelja „Armade sv. Križa“, eden voditelj za vse slovenske kraje, drugi samo glavni pospešitelj za Maribor in okolico. Eden darove v „Cvetju“ objavlja, drugi potrdi njih sprejem na nabiralni poli. Toliko v pojasnilo, da se ne bodo čudili tisti, katerih imena in darovi niso bili v „Cvetju“ objavljeni. — Pisma in pošiljatve na naslov: Vodstvo Armade sv. Križa v Mariboru. Frančiškanski samostan, Štajersko, pridejo v roke voditelja p. Jeronima.

Frančiškanska misijonska družba. V naši slovenski frančiškanski provinci sv. Križa je ravnatelj tretjega reda v vsakem samostanu ob enem misijonski prokurator. Njegova naloga je sprejemati ude za „Frančiškansko misijonsko družbo“ in miloščino za frančiškanske misijone. V pomoč so mu pospešitelji in pospešiteljice „Fr. m. dr.“, ki jih on imenuje s posebno diplomom; od njega dobijo le-ti tudi potrebna navodila in tiskovine. — To misijonsko družbo je mariborski ravnatelj III. reda, kot misijonski prokurator prvokrat priporočal pri mesečnem shodu dne 6. januarja 1917, in je imenoval dva iz predstojništva III. reda za pospešitelja. Omenil je tudi, da „Armada sv. Križa“ in „Frančiškanska misijonska družba“ ni eno in isto. Prva je že stara, druga je nova, prva skrbi samo za Sv. Deželo, v kateri so

frančiškani varili svetih krajev, druga pa skrbi za frančiškanske misijone sploh. Med letom so bili še nekateri drugi pospešitelji imenovani. — Skoraj vsi dušni pastirji tistih župnij, v katerih je III. red v zvezi z Mariborom so blagohotno obljubili, da bodo kot „pospešitelji“ svojim faranom, posebno udom III. reda, „Fr. m. dr.“ priporočili, pa ne le obljubili so, ampak tudi res storili in dosegli lepe uspehe. Bog povrni njim in vsem dobrotnikom tisočkrat na tem in na onem svetu!

Uradni list „Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo“, VI. 16. VI. 1917. Odst. 58. stran 91. je našo družbo tako-le priporočil: „Sveta Kongregacija de Propaganda fide je avstrijskim frančiškanskim provincijam zagotovila poseben delokrog za razširjanje svete vere na Kitajskem. Z ozirom na to se častiti duhovščini omenjena „Frančiškanska misijonska družba“ toplo priporoča. Vpisati se more vsakdo. Novi udje se vsprejemajo v vsakem frančiškanskem samostanu, kjer se dobijo tudi pravila družbe.“

Nabrana miloščina se v „Cvetju“ objavlja. Do sedaj smo nabrali in poslali v Ljubljano prokuratorju cele provincije K 1825-55.

P. Fillip Benicij Perc,

ravnatelj in vizitator III. reda, glavni pospešitelj »Armade sv. Križa«, in prokurator »Frančiškanske misijonske družbe« v Mariboru.

Iz tretjeredniške skupščine v Trziču na Gorenjskem.

(Konec).

Tudi sedanja Marijina družba deklet, ki se je tekom časa tako lepo razvila, je pravzaprav sad gorečnosti in požrtvovalnosti tretjerednic.

Toda kolikor bolj se je na zunaj širilo apostolsko delo, toliko bolj se je zanemarljivo prvotni namen sestankov: gojitev tretjeredniške misli. Kar je med drugim gotovo vzrok, da je tretji red v trgu zadnje čase dokaj nazadoval.

Vsaj tako se nam zdi, ako pomislimo, da je cenil pater Ferdinand 1865. l. število trziških tretjerednikov na 40 in on gotovo ni poznal prav vseh, vsaj onih izven trga, pri sv. Ani in sv. Katarini ne. Pri ustanovitvi skupščine 1911. l. se je pa priglasilo v III. red drugod sprejetih oseb le 47. Število tretjerednikov torej tekom 46 let ni prav nič narastlo, čeprav se je število prebivalcev v tem času najmanj potrojilo. Ta pojav se nam zdi tem čudnejši, ker že spada v čas, ko je zadobilo tretjeredniško vodilo po svetemu očetu Leonu XIII. tolikanj olajšav. Ona doba se pač ni ponašala s požrtvovalnostjo!

Ako vpoštevamo vse, kar smo rekli in premislili, kako strogo je bilo staro tretjeredniško vodilo glede redovniške molitve in postov; kako so bili tačas tretjeredniki zasramovani in zasledovani; s kakim trdom so si priborili borno tolažilno besedo, koliko so porabili časa in storili težavnih potov, da so mogli prejeti sv. zakramente, ali pa doseči milost ene same vesoljne odveze; ter preudarimo, da so bili takorekoč osamljena čreda brez pastirja; moramo priznati tedanjim tretjerednikom v Trziču vse spoštovanje; da, bili so pravi junaki!

Kaj pa mi, ki nam je vendar postreženo v vsakem oziru, kar najbolj ugodno?! Kako smo mlačni in malomarni! Kaka sodba nas čaka, ko bomo stali sodnji dan oči v oči z našimi prednamskimi brati in sestrami! Ne dajmo se csramotiti od njih, porabimo ugodno priliko, ki se nam nudi v

tako dobro urejeni naši skupščini. Lepo je organizirana! Gospodu vodniku stoji na strani odbor petih odbornic in tajnika. Odsek pevk skrbi za lepo petje pri shodih, vsak mesec se daruje za člane sv. maša, pri kateri se moli skupno glasno serafinski rožni venec. Pa kaj bom našteval posamič vse udobnosti! Smelo trdim, vse kar si moreš misliti lepega in dobrega v tretjem redu, skoraj do cela vse uživa naša skupščina.

Hvala zato gospodu Bogu in svetemu očetu Frančišku, hvala pa tudi prečastiti duhovščini, ki tvega vse moči in se trudi v naš blagor!

Hvaležni se hočemo skazati za vse dobrote s tem, da poneseemo duha svetega Frančiška, duha pobožnosti in molitve vun v faro, vun v svet, s tem, da se bomo najtesneje oklenili Boga sredi med svetom, sredi vsakdanjega truda in vrvenja!

K sklepu naj še omenim, da je bilo v skupščini koncem 1917. l. 146 živečih udov in 9 novincev ozir. novink. Prosimo Boga, da nam v letu 1918, po sklepu miru, privede prav mnogo novih udov iz vrst domov se vračajočih vojakov! —

Brat Anton.

Razgled po serafinskem svetu.

† **P. Pacifik Monza.** Iz Švice nam je došlo sporočilo, da je dne 18. decembra 1917 umrl prejšnji generalni minister frančiškanskega reda, titularni škof preč. milost. P. Pacifik Monza. Natančnejše podatke bomo priobčili prihodnjič.

† **P. Fruktuoz Frank.** Nenadoma se je ločil od tega sveta č. p. Fruktuoz Frank, frančiškan pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Mariborska „Straža“ poroča v 11. številu, z dne 8. febr. 1918, stran 5. sledeče o zadnjih dneh pokojnikovih: „Dne 15. jan. je šel v svoj rojstni kraj Prem na Kranjskem poročat svojo sestrčno. Dne 31. jan. se je vrnil v Maribor in iskal voznika, da bi se peljal do Sv. Trojice. Pa žal brez uspeha. Pošta slučajno tudi ni vozila. Zato jo je mahnil peš. Večkrat je tožil o nezdravem osrčju. Težavna pot ga je silno zmučila. Tako se je potožil preč. g. župniku pri Sv. Lenartu. Po kratki večerji je v hudi megli in temi nadaljeval svojo pot čez travnike med Sv. Lenartom in Sv. Trojico. Četrte ure od samostana je v temi in megli zgrešil pot in zašel v potok Velka. Tu ga je kap zadela. Še le 5. febr. so ga našli. Stal je v vodi naslonjen na obrežje. V roki je imel kovčeg in dežnik.“ — Rojen je bil rajni 11. jun. 1878, v franč. red stopil 24. avg. 1901, napravil slov. obljube 9. aprila 1905, bil posvečen v mašnika 15. aprila 1905. Bog mu bodi milostljiv!

† **Jurij Peternel.** V Kobaridu na Goriškem je zapustil časno domovino preč. gospod Jurij Peternel, dekan, častni konz. svetnik, vitez Franc Jožefovega reda, rojen l. 1844. Ime preblagega pokojnika je zaslovelo, ko je Italija napovedala Avstriji vojsko. Takrat, ko so Italijani zasedli Kobarid, so pisali časniki, da so gospoda dekana sovražniki ustrelili. Ta novica je bila tačas prezgodnja. Prečastiti g. dekan Peternel je ostal živ in čil na svojem mestu ter vodil dušno pastirstvo v zasedeni Goriški vsled izrednih okoliščin je imel obsežne pravice kakor škof. Blagi pokojnik se je modro obnašal nasproti Italijanom, dasi ni zakrival avstrijskega domoljubja. Ko je bil laški kralj v Kobaridu, ga ni šel pozdravit. Duhovni sobratje so očetovsko

milega g. dekana iz srca ljubili in nad vse spoštovali. Vsaki teden so se zbirali pri njem. Bil je rajni dolgo vrsto let goreč tretjerednik, prvemu redu sv. Frančiška je skazoval izredno naklonjenost. Kadar je prišel v Gorico, se je vselej oglasil na naši ljubi Kostanjevici. Bil je v resnici vreden naslednik vrlega moža preč. g. Jekšeta. Kar poje naš dični Simon Gregorčič o g. Jeksetu, to velja tudi g. Juriju Peternelu. Ljubi Bog mu daj zaslužen plačilo! —

Rimsko vprašanje. Vojska je med drugim zopet na novo poživila rimsko vprašanje. Mnogo se je že o tej stvari pisalo in sicer od najrazličnejših strani. Katoliški in nekatoliški učenjaki, zlasti juristi so v raznih časopisih in brošurah obravnavali to vprašanje. Stavljeni so bili že raznovrstni predlogi, seveda ponajveč na tuj račun. Tako so hoteli nekateri podariti papežu obljubljeno deželo z Jeruzalemom kot prestolnim mestom. Ob priliki naših pogajanj z Italijo so hoteli drugi dati papežu južno Tirolsko z otroškim upanjem, da bo na tak način enkrat za vselej spravljena s sveta sporna točka med Avstrijo in Italijo. Zadnji čas pa je nemški profesor dr. Reinke sprožil misel, da bi se papežu podelila Furlanija, češ da bi bilo na ta način najboljšo rešeno rimsko vprašanje, ker bi lega cerkvene države med dvema velesilama preprečila vsako nevarnost nasilja s strani ene same države. Na vse to je papežev državni tajnik že odgovoril v imenu sv. stolice, ko je rekel, da ne pričakuje rešitve vprašanja o neodvisnosti sv. stolice od nobene oborožene sile, ampak edino le od čuta pravičnosti italijanskega ljudstva. To zadostuje tudi nam. Papež je naslednik sv. Petra kot rimski škof in pri tem ostane. Vsestransko gotova prostost in popolna neodvisnost papeža sploh ni mogoča. Papež in verniki žele edino to, da bi se rimsko vprašanje pravno rešilo in da bi se to zgodilo s papeževim privoljenjem.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: rajni č. p. Fruktuož Frank, mašnik I. reda sv. Frančiška, † pri Sv. Trojici v Slov. gor. Dalje

I. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine mariborske:

Maribor: Marija Groß, Jurij Verlič, Julijana Kopic, Franc Kokol, Terezija Fröhlich; Sv. Tomaž pri Ormožu: Terezija Rudolf; Ruše: Marija Eigner; Meža ob Dravi: Ana Klavžer; Sv. Križ pri Mariboru: Marija Drozg; Sv. Jakob v Slov. gor.: Marija Markuš, Ana Brudermann, Marija Piliš, Alojzija Brauze, Ana Damiš, Franc Farazin.

2) skupščine nazarske:

Braslovče: Neža Ortl, Julijana Puncer, Jurij Stopar; Rečica: Neža Blatnik; Šoštanj: Helena Savič, Uršula Skornšek; Gornji grad: Ana Štorgelj.

3) skupščine svetotrojiške:

Sv. Anton v Slov. gor.: Marija Košar (35 l. v III. r.), Neža Postrak (36 l. v III. r.); Sv. Urban v Slov. g.: Ludovik Fras, padel na bojišču, Anton Pukšič; Sv. Benedikt v Slov. g.: Jožef Jagnič (35 l. v III. r.), Marija Zadravec, Ivana Slaček; Kapela; Jakob Pučko.

4) skupščine celjske:

Teharje: Ana Dobrajc; Št. Jurij ob juž. žel.: Jera (Kat.) Centrih, Marija (Ana) Lubej, Helena (Ana) Škoberne, Uršula (Marija) Košec, Marija (Frančiška) Rzar; Kalobje: Marija (Jozefa) Ocvirk, Jera (Marjeta) Pospeh; Žusem: Katarina Žurej; Zibika: Martin (Karel) Krašovec, padel 8. dec. 1917 na laškem bojišču; Št. Pavel: Marija (Liza) Bukovec, Ana (Klara) Žagar; Frankolovo: Jožef (Anton) Šlosar; Dramlje: Jozefa (Neža) Korošec; Št. Vid nad Valdekom: Rudolf (Anton) Dvorjak, Antonija (Terez.) Pejovnik, Lorenc (Bernard) Štalekar; Šmartin pri Slov. gradcu: Marjeta (Elizab.) Merkač; Šmiklavž: Julijana (Klara) Deželak; Slivnica: Marjeta (Marija) Arlič, Uršula (Frančiška) Pungeršek, Liza (Ana) Pušnik; Vojnik (v hiralnici): Franc (Leopold) Marko, Marija (Liza) Pintar; Št. Peter: Helena (Ivana) Čuden; Svibno: Jozefa (Marija) Dimnik kot usmiljenka v Zagrebu, Janez (Franc) Novak, Alojzij (Janez) Reciha; Loka pri Zid. mostu: Ignacij (Ludovik) Jenčič, Marija (Ana) Perdih.

5) skupščine ljubljanske:

Lucija Herle, Lucija Erzín, Katarina Humelj, Neža Filipič; Marija Rojc, delavka tob. tov. v p., zaupnica tretjega reda; Marija Dolen, Marija Bizjak, Jožef Šinkovec, Josipina Klein, Marijana Primar, Marijana Suhadolnik (Preserje), Magdalena Erjavec (Žalina), Marija Čuden (Sostro); Pavel Velkavrh, molar in posestnik v Ljubljani, odbornik tretjega reda, ki je dolgo vrsto let nosil nebo pri procesijah, nazadnje je pa dobri dve leti zelo potrpežljivo nosil hudo bolezen in do zadnjega ni opustil vsakdanje sv. maše. Bil je tretjemu redu zelo zvest vseh tri in trideset let redovnega življenja. V ospredje se nikedar ni silil, veselil ga je pa pravi napredek, po svoji moči je rad podpiral dobrodelne naprave.

II. pokojni udje **armade sv. Križa:**

Ana Kovačič, Ljutomer. Priporoča se udom armade sv. Križa v molitev!

Dalje se priporočajo v molitev:

Neka bolna oseba. Neka mati sebe in družino v raznih dušnih in telesnih zadevah, moža pri vojaki in sina na bojišču. Neka bolnica se priporoča Petrovški Materi božji, da bi popolnoma okrevala. Vsem tretjerednikom bodi priporočen v molitev neki vojak, da bi dosegel milost vere in da ne bi obupal. V molitev se priporoča neka tretjerednica za milost potrpežljivosti in vdanosti v voljo božjo. Neka druga, da bi mogla srčno premagovati skušnjave in da bi ostala stanovitna. Neka oseba priporoča v molitev svojega očeta, da bi po več letih vredno prejel sv. zakramente, ter za mir v domači družini. Neki 18 letni mladenič, — bolan na prsih, moral je odriniti k vojakom, — da bi bil vdan v voljo božjo v vsem trpljenju, ki ga čaka v prihodnje. V. R. — Tretjerednica priporoča sebe vsem bratom in sestram, da bi ji ljubi Bog dodelil dar zdrave pameti in ljubezen do lastne matere. K. R. — Neka oseba, da bi se njena pravdna zaževa srečno skončala, dalje pokojno mater, brate in sestre, žive in rajne sorodnike in več vojakov v dobre namene. Tretjerednica za vredno prejemanje sv. zakramentov in za pomoč v dušnih bojih. Begunci. Tretjeredniki na bojišču. Vse prošnje, ki še niso uslišane.

Zahvala za uslišano molitev.

Zatekla sem se v svoji zelo hudi bolezni k Materi božji na Zaplazu, k sv. Frančišku Seraf. in sv. Antonu Pad. ter obljubila, ako bom uslišana, razglasiti zahvalo v »Cvetju«. In res sem ozdravela. Zato spolnim svojo obljubo. — M. O., tretjerednica, Sv. Križ pri Litiji. — Elizabeta Kuhar, tretjerednica mariborske skupščine se zahvaljuje sv. Antonu Padovanskemu za zdravje oči. Prisrčna hvala najsv. Srcu Jezusovemu in bl. Devici Mariji svetogorski za pomoč v bolezni: izboljšalo se je zdravje, potem ko je bila zahvala v »Cvetju« ob'jubiljena! N. A. — Neka mati se zahvaljuje žalostni Materi božji in sv. Antonu Pad. za uslišano molitev v važnih zadevah. T. —

Darovi.

Armada sv. Križa. — Darovi udov (Armade sv. Križa) za Sv. Deželo v januariju: Zidanšek Alojzija, Špitalič 24 K; Korn Terezija, Stiška vas 63 K; Pauman Elizabeta, Strgonjci 57 K; Strle Marjeta, Lož 8 K; Štibernik Jera, Dobrunje 20 K; Čuješ Alojzija, Ljutomer 24 K; Sedej Josipina, Ribnica 10 K; Vadnjal Jožefa, Zagorje na Krasu 25 K; Florjan Marjeta, Vranjsko 12:60 K; župni urad, Šmarje pri Kopru 84:90 K; Peternej Katarina, Davča 55 K; Miholič Marija, Murabati 90 K. — Došlo v Kamnik: Gabriel Marija, Borovnica 4 K; Bergant Jerica, Ponženk 10:08 K; Marijana Pavlin 6 K; v naši zakristiji 133:26 K.

Franciščanska misijonska družba v Mariboru: Pospešitelji so nabrali: Preč. g. Vincenc Kraner, župnik pri Sp. Sv. Kungoti: 16:40 K; preč. g. Matko Krevh, provizor na Remšniku: 22:90 K; preč. g. Fr. Ks. Bratušek, župnik pri Svetinjah: 189 K; prečastiti g. Friderik Volčič, župnik v Breznu: 100 K; Franciška Strajnsak: 24:40 K; Franciška Gleinzer: 3:20 K; Jozef Družovič: 23:20 K; Ana Gsellmann: 20 K. Poseben dar: Škofič Neža (Makole): 6 K; Breznik Ana: 2 K; Košuta: Ana 10 K; Šlamberger Marija: 10 K; preč. g. Gašpar Zernko, župnik v Puščavi: 28:30 K; preč. g. Peter Zadravec, župnik pri Sv. Lenartu pri Veliki nedelji: 93:26; preč. g. Janez Kapistran Zadravec, župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju: 434 K; Jožef Družovič: 15:60 K; Veronika Filipaj: 62:40 K; Franciška Strajnsak: 60:80. Posamezen dar: Marija Aleksič: 2:40 K. — Došlo v Kamnik: Tretjeredniki skupščine Kapla v Rožu (Koroško) nabrali na mesečnem shodu dne 13. jan. 69 K. Neimenovani (v naši zakristiji) 222 K; Marija Belinger, Ihan 4 K.

Za kitajski misijon: Učakar Jurij, za odkup poganskega dečka z imenom Jurij 50 K; Rotija Omrz, za odkup deklice z imenom Rotija 40 K; Marija Gradišar, Sieghartskirchen 3 K.

Za afrikanske misijone: Zakonska Franc in Neža Šuc, posestnika v Peklu pri Poljčanah, vsak po 100 K, skupaj 200 K; tretjerednica Ana Ferenčak, Brežice, za odkup zamorčeka z imenom Anton 60 K; Ana Rihtar, Dobrna 5 K.

Za cerkev in samostan v Brežicah: P. Pij Žankar, Žabnice 50 K; Franc Žužek, župni uprav., Topolovac, Istra 20 K; Mežik Neža, Rateče 7 K; Gašpar Zernko, župnik v Puščavi 10 K; Župni urad Ribno 5 K; Vertot Franciška, Radomirje v Sav. dolini 2 K; Jera Hribar, Laze 1 K; Ana Richtar, Dobrna 5 K.

Za kruh sv. Antona: Neimenovan 5 K.

Za prospeh »ročnega dela«: Preč. g. Val. Majar, vpok. župnik, M. Izlake 20 K.
Všem dobrotnikom: Bog plačaj z večnimi darovi!

Udije tretjega reda, nabirajte stare znamke!

Stare znamke kupujejo trgovci na težo, in sicer kar na kilograme. Iz tega sledi 1) le če **kolikor mogoče vsi** pridno donášate svoje male prispevke, se bo dalo ž njimi kaj zdatnega doseči za misijone; 2) nikakor ne kaže, da bi stare znamke odluščili, ampak morate jih **izrezati**. Bolj ko izrežete širok rob s staro znamko, tem lepša se ohrani, tem lažje jo odlušči tisti, ki jo res zase potrebuje. — Stare znamke oddajte v bližnjem samostanu ali jih pošljite naravnost

„Upravi Marijine mašne zveze“

franciškanski samostan, Maribor ob Dravi (Štajersko).